

ÅRSBERETNING 2005

DET KONGELIGE HOF

HOFFSJEFENS SAMMENDRAG

Markeringen av hundreåret for unionsoppløsningen med Sverige, Prins Sverre Magnus’ fødsel og H.M. Kongens sykdom preget Kongehuset og Det Kongelige Hoffs virksomhet i 2005. Under H.M. Kongens sykefravær fungerte H.K.H. Kronprinsen som regent. H.M. Kongen gjenopptok sine konstitusjonelle plikter 7. juni 2005, da han sammen med H.M. Dronningen og DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen var til stede ved Stortingets minnemøte over beslutningen om oppløsningen av unionen med Sverige 100 år tidligere. I helgen 25. til 27. november 2005 deltok Kongefamilien ved markeringene av at det var 100 år siden Prins Carl av Danmark ble valgt til norsk Konge under navnet Haakon VII. Kongehusets medlemmer har hatt et omfattende offisielt program nasjonalt og internasjonalt dette året. I tillegg til det daglige virke på Slottet ble 42 kommuner besøkt, fordelt på 18 fylker. Kongehuset gjennomførte 25 besøk i utlandet i 2005. Det har vært statsbesøk til Norge fra Japan, mens det svenske Kongepar og H.K.H. Kronprinsesse Victoria var på offisielt besøk i juni. Kongeparet har besøkt USA, Sverige, Storbritannia og Danmark. Ved besøkene til Stockholm og København deltok også H.K.H. Kronprinsen. Kronprinsparet deltok ved besøket til Storbritannia. I tillegg har DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen vært på offisielt besøk til Polen.

H.M. Dronningen gjennomførte i februar en reise til Antarktis hvor hun åpnet forskningsstasjonen Troll. I forbindelse med reisen besøkte hun også Sør-Afrika som et ledd i hundreårsmarkeringen. H.K.H. Kronprinsessen har gjennomført en arbeidsreise til Malawi, mens H.K.H. Kronprinsen blant annet, i egenskap av å være «goodwill»-ambassadør for FNs utviklingsprogram (UNDP), har besøkt Sierra Leone. Arbeidet med å styrke staben rundt Kronprinsparet har fortsatt dette året, og videreføres i 2006. Kongelig beskytterskap er en flere hundre år lang tradisjon. I 2005 ble det igangsatt et arbeid med å gå gjennom beskytterskapene som Kongefamilien har tatt på seg. Arbeidet ble ferdigstilt i januar 2006.

Registrering av det store antall gjenstander på Slottet har pågått i tre år i regi av Registreringsprosjektet. Arbeidet forventes ferdig først i 2009. Ved Slottsballet i november satte DD.MM. Kongen og Dronningen pris på å kunne få vist frem noen av gjenstandene prosjektet hadde funnet frem i samarbeid med Åpent Slott. Dette vises i noen av illustrasjonene i årsberetningen.

ROLF TROLLE ANDERSEN
HOFFSJEF

Hoffsjefens sammendrag.....	3	Prinsesse Martha Louises og Prinsesse Astrid fru Ferners offisielle virke ..	28	Arkivaliaprojektet	51
Det Kongelige Hoff	7	Informasjonsavdelinga	30	De Kongelige Fond	52
Kongelig dagbok	10	Det Kongelige Hushold.....	32	Åpent Slott	54
Hoffmarskalatet	20	Eiendomsavdelingen	34	Helse-Miljø-Sikkerhet/Likestilling	57
Kabinettssekretariatet	22	H.M. Kongens adjutantstab.....	37	Årsregnskap med noter og revisjonsberetning	58
DD.KK.HH Kronprinsen og Kronprinsessens stab.....	24	Kongelige ordener og medaljer.....	39	Ord og uttrykk	73

I forbindelse med Hundreårsmarkeringen arrangerte Åpent Slott to utstillinger. På Oscarshall slott var utstillingen viet vårt siste unionskongepar, Kong Oscar II og Dronning Sofie, mens man på Slottet hadde en utstilling om Kong Haakon VII og Dronning Maud. Utstillingene var godt besøkt og vitner om at kulturformidling og Åpent Slott er satsningsområder for Kongehuset. Foruten omvisningene har man søkt å finne nye opplevelser som publikum kan ta del i. Konserter i Slottskapellet og på Oscarshall slott i samarbeid med Oslo Kammermusikk Festival og Dronning Sonja Internasjonale Musikkonkurranse er eksempler på dette. Store festsal fremsto i all sin prakt til Kongeparets årlige middag for Stortingets representanter. Prosessen med å få tilbakeført fire store prismelysekroner og åtte mindre lysekroner i Store festsal var fullført – slik at salen fremsto slik den var før 1900.

Ledelsesstrukturen ved Det Kongelige Hoff er videreutviklet. Det skal ansettes assisterende avdelingsledere i Hoffets avdelinger. Det er ansatt en koordinator for å koordinere saker fra alle avdelinger ved hoffet som ønskes fremlagt for H.M. Dronningen. Et nytt planleggingsverktøy for å effektivisere arbeidet rundt Kongehusets programvirksomhet ble implementert i 2005. I 2005 ble det, i Statsbyggs regi, gjennomført en renovering og oppgradering av kontorer i Slottets nordre sidefløy. Bruken av Stortingets bevilgninger til Det Kongelige Hoff (Civillisten) og DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens driftsregnskap skal rapporteres årlig. Det Kongelige Hoff ivaretar dette gjennom en årsberetning til Det Kgl. Fornyings- og administrasjonsdepartement, Stortingets Presidensskap og Riksrevisjonen. Apanasjen til henholdsvis DD.MM. Kongen og Dronningen, og DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen skal dekke forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU) av de private eiendommene. Apanasjen dekker også offisielle antrekk og private utgifter.

ÅRSREGNSKAP

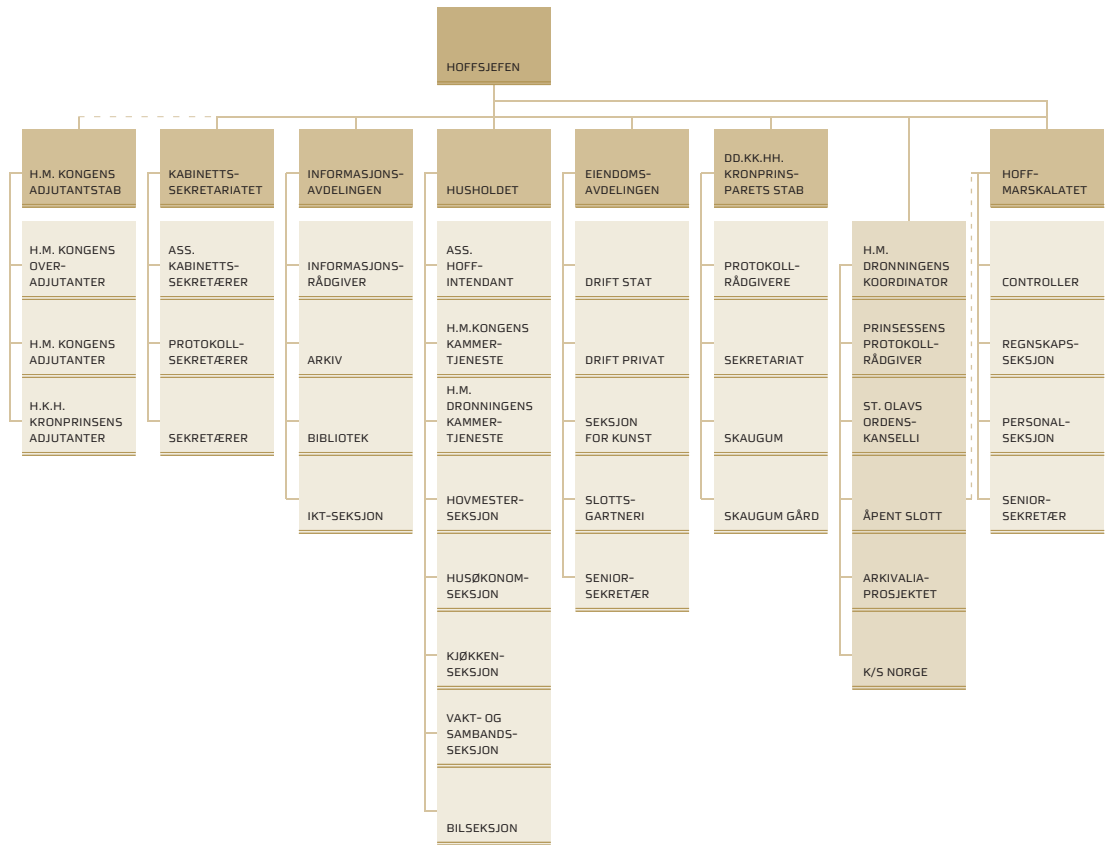
Årsregnskapet for Den Kongelige Civilliste er gjort opp med et resultat som viser et underskudd på kroner 3 189 010. Underskuddet er dekket av tidligere års avsetninger. Regnskapet viser at store deler av de bevilgede midler benyttes til å vedlikeholde og utvikle Slottet som bygning og de kulturelle og historiske verdier som befinner seg der. Årsregnskapet til DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens stab er gjort opp med et resultat som viser et underskudd på kroner 348 090. Underskuddet er dekket av tidligere års avsetninger. Årsregnskapet for Åpent Slott viser et resultat på kroner 197 381. Overskuddet er ført tilbake til virksomheten. De fremlagte regnskaper, med tilhørende noter, gir etter min mening et rettviseende bilde av enhetenes eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. Det er ikke inntruffet forhold etter regnskapsårets utgang som det ikke er tatt hensyn til i årsoppgjøret. Årsregnskapene er avlagt i tråd med reglene i regnskapsloven og økonomireglementet for Det Kongelige Hoff.

Det Kongelige Slott,
6. mars 2006

Rolf Trolle Andersen
Hoffsjef

DET KONGELIGE HOFF

Det Kongelige Hoff er organisasjonen som bistår DD.MM. Kongen og Dronningen og DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen i utøvelsen av sitt virke. Hoffet bistår også Prinsesse Märtha Louise og Prinsesse Astrid fru Ferner i deres offisielle virksomhet. H.M. Kongens valgspråk, «Alt for Norge», er Hoffets visjon.

Det Kongelige Hoffs hovedmål er å bistå DD.MM. Kongen og Dronningen og de øvrige medlemmer av Kongehuset med å planlegge og gjennomføre sine gjøremål. Det Kongelige Hoff skal sørge for en rasjonell drift av Det Kongelige Hus og forvaltning av de offentlige og private Kongelige eiendommer, eiendeler og fond. Det Kongelige Hoff ønsker at organisasjonen skal være preget av likeverd, gjensidig åpenhet og ærlighet, samarbeid og medvirkning, lojalitet og diskresjon. Dette verdigrunnlaget skal prege organisasjonen slik at den best mulig skal kunne støtte opp under Kongefamiliens utøvelse av gjerningen.

DD.MM. Kongen og Dronningen, DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen gir fullmakter til organisasjonen gjennom beslutninger som fattes i styringsmøter, program møter og enkeltmøter. Styringsmøtet er det øverste beslutningsorgan for Det Kongelige Hoff. I styringsmøtet behandles strategier, langtidsplaner, budsjett, prinsipp saker og mediesaker. I styringsmøtet deltar DD.MM. Kongen og Dronningen, og DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen og Prinsesse Märtha Louise ved behov. Hoffsjefen bestemmer, ut fra sakens karakter, hvem som for øvrig skal delta i møtene. Det gjennomføres styringsmøter én - to ganger i måneden.

Hvert halvår gjennomføres et 2-3 dagers møte. Programmøtet er det formelle organ hvor DD.MM. Kongen og Dronningen, DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen og Prinsesse Märtha Louise gjennomgår forespørsler og fatter beslutninger vedrørende offisielt program, presseforespørsler, andre aktiviteter og beskytterskap, i samarbeid med ledelsen. Møtene gjennomføres én - to ganger i måneden.

Det Kongelige Hoff er bygd opp som en linje-/stabsorganisasjon. Hoffsjefen er organisasjonens øverste leder, juridisk person og ansvarlig for den totale virksomhet overfor H.M. Kongen. Avdelingslederne utgjør, sammen med hoffsjefen, hoffets ledelse. Kabinettssekretæren er hoffsjefens faste stedfortreder. Innenfor egne fagfelt er avdelingslederne rådgivere for Kongefamilien. Hoffsjefens avdelingsledergruppe består av kabinettssekretæren, hoffmarskalken, hoffintendanten, informasjonssjefen, slottsforvalteren, sjef for DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens stab og sjef for H.M. Kongens adjutantstab.

Kongefamilien fotografert sammen med de ansatte ved Det Kongelige Hoff i forbindelse med gallamiddagen i anledning Det Kongelige Hoffs 100 årsjubileum.

DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen sammen med H.M. Dronning Elizabeth II under den offisielle velkomstseremonien da Kongehuset besøkte Storbritannia. H.M. Dronningen åpnet Streif: Mat og kulturlandskap 2005 i Ullensvang. Kongeparet og det danske regentparet under det offisielle besøket til Danmark.

KONGELIG DAGBOK 2005

Markeringen av at det var 100 år siden unionsoppløsningen med Sverige fant sted, sto sentralt i Kongefamiliens offisielle program i 2005. H.M. Kongens herteoperasjon preget månedene april og mai, men svært få programposter ble avlyst som følge av sykdommen. H.M. Kongens første offisielle oppdrag etter sykdomsperioden var deltakelse ved Stortingets minnemøte 7. juni 2005. I den tiden H.M. Kongen var syk, hadde de øvrige medlemmene av Kongehuset et tett program og gjennomførte et stort antall offisielle arrangementer. H.K.H. Kronprinsregenten, H.M. Dronningen og H.K.H. Kronprinsessen var blant annet vertskap for Japans Keiserpar som var på statsbesøk i mai. I 2005 ga H.M. Kongen 166 audienser, mens H.K.H. Kronprinsregenten ga 17 audienser. Audienser er møter med statsoverhoder, regjeringsjefer, utenriksministere, representanter for det offisielle Norge og for norske organisasjoner og grupperinger, nye diplomater og andre representanter for det internasjonale samfunnet. H.M. Kongen – og i hans sykefravær H.K.H. Kronprinsregenten – mottar jevnlig til samtale statsministeren, utenriksministeren, utenriksråden, forsvarsjefen og generalinspektørene i Forsvaret. Nye biskoper, politimestere, høyesterettsdommere og ledende militære blir tatt i mot i audiens i forbindelse med utnevnelsen. I løpet av 2005 ble det holdt sju medaljemottakelser på Slottet. På hver av mottakelsene møter 35 - 40 personer, sammen med ledsagere, for å takke for sine respektive fortjenstmedaljer. Den 16. juni hadde DD.MM. Kongen og Dronningen gleden av å holde barnedåp for sitt tredje barnebarn, Leah Isadora Behn, i Slottskapellet med etterfølgende mottakelse på Slottet. DD.MM. Kongen og Dronningen avla offisielt besøk til USA i månedsskiftet februar/mars. I september avla Kongeparet og H.K.H. Kronprinsen et offisielt besøk til Sverige, og i november gikk turen til Danmark. I oktober mottok H.M. Dronning Elizabeth II og H.K.H. Hertugen av Edinburgh Kongeparet og Kronprinsparet på et spesialbesøk i London. I juni var Kongeparet vertskap for Sveriges Kongepar og H.K.H. Kronprinsesse Victoria som kom på offisielt besøk til Norge. Besøket ble innledet på Svinesund der de to Kongene åpnet den nye Svinesundsbroen.

DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen har hatt et omfattende program i 2005 med mange representasjonsoppgaver både i Norge og utlandet. H.K.H. Kronprinsen tok over H.M. Kongens offisielle oppgaver som en følge av H.M. Kongens sykdom og fungerte som regent fram til 7. juni. Den 3. desember ble Kronprinsparets sønn, Prins Sverre Magnus, født på Rikshospitalet. H.K.H. Kronprinsen har i løpet av året deltatt på flere arrangementer som «goodwill»-ambassadør for FNs utviklingsprogram (UNDP) og blant annet besøkt Sierra Leone. H.K.H. Kronprinsessen avla en arbeidsreise til Malawi i januar. I juni dro Kronprinsparet på offisielt besøk til Polen.

1. JANUAR
Nyttårgudstjeneste i Nordre Ål kirke HMK, HMD

7. JANUAR
Statsråd HMK
TV2 og Røde Kors' innsamlingsaksjon for ofre for flodbølgekatastrofen i Sørøst-Asia HMD

8. JANUAR
Åpning av Friluftslivets År, Semsvannet, Asker HMD

«Årets Idrettsgalla», Hamar OL-amfi HMD, HMK

9. JANUAR
Besøk Ullevål sykehus, Oslo i forbindelse med flomkatastrofen HKHKH, HKHKMM

12. JANUAR
Åpning av ny avdeling på Ringerike sykehus, Hønefoss HKHKMM
Høytidelig audiens for Slovakias nye ambassadør HMK

13. JANUAR
Redd Barnas konsert for flomofrene, Karl Johans gate, Oslo HKHKH
Requiemmesse i St. Olavs kirke, Oslo, i forbindelse med flodbølgekatastrofen HMD
«Dugnad for flomofre», Rockefeller, Oslo HKHKH, HKHKMM

14. JANUAR
Statsråd HMK, HKHKH

15. JANUAR
Storhertuginne Joséphine-Charlottes gravferd, Luxembourg HMD, PAF
Sørgegudstjeneste i Oslo Domkirke i forbindelse med flodbølgekatastrofen HKHKMM
Sørgegudstjeneste i Nidarosdomen i forbindelse med flodbølgekatastrofen HMK
Sørgegudstjeneste i Bergen Domkirke i forbindelse med flodbølgekatastrofen HKHKH

16. JANUAR
Seremoni ved ankomst av første kiste med offer for flomkatastrofen i Sørøst-Asia, Oslo Lufthavn Gardermoen HKHKH, HKHKMM
Samarbeidsrådet for Tros- og Livssynssamfunns felles minnehøytidelighet «En verden i sorg», Oslo rådhus HMK, HMD, HKHKH, HKHKMM

17. JANUAR
Åpning av Universitetet i Stavanger HMK

20. JANUAR
Høytidelig audiens for Frankrikes nye ambassadør HMK

21. JANUAR
Statsråd HMK, HKHKH

23. JANUAR
Besøk til Malawi (til 27. januar) HKHKMM

Gudstjeneste i anledning Kirkens Bymisjons 150 års jubileum, Oslo Domkirke HKHKH

25. JANUAR

World Economic Forum i Davos HKHKH

Støttekonsert etter flodbølgekatastrofen, Oslo Domkirke HMD

26. JANUAR

Høytidelig audiens for Thailands nye ambassadør HMK

Høytidelig audiens for Hellas’ nye ambassadør HMK

27. JANUAR

Lunsj for diplomater HMK, HMD

Markeringen av 60 årsminnet for frigjøringen av konsentrasjonsleiren i Auschwitz HKHKH

28. JANUAR

Statsråd HMK

Tidligere statsminister Per Bortens begravelse, Melhus HMD

30. JANUAR

Båreseremoni på Oslo Lufthavn Gardermoen i forbindelse med flodbølgekatastrofen HMK, HMD

1. FEBRUAR

Hjerteaksjonen 2005, Universitetets Aula, Oslo HMK

Åpning av Dronning Maud-utstilling, Victoria & Albert Museum, London HMD, HKHKH, HKHKMM

2. FEBRUAR

Høytidelig audiens for Vatikanstatens nye ambassadør HMK

Høytidelig audiens for Hviterusslands nye ambassadør HMK

3. FEBRUAR

Åpning av Norsk senter for design, Oslo HKHKMM

4. FEBRUAR

Statsråd HMK, HKHKH

5. FEBRUAR

Offisiell åpning av 1905-2005-jubileet, Drammen Teater HMK, HMD, HKHKH, HKHKMM

7. FEBRUAR

Besøk til Sierra Leone (til 11. februar) HKHKH

Besøk til Telenor HMK

9. FEBRUAR

Åpning av utstillingen «Det hvite eventyret», Tromsø Museum HMK

10. FEBRUAR

Besøk i Cape Town, Sør-Afrika HMD

Visning av filmen «Kong Haakon 40 år som regent», Norsk Filminstitutt, Oslo HMK

11. FEBRUAR

Besøk i Antarktis i forbindelse med åpningen av Troll Forskningsstasjon (til 12.februar) HMD

Statsråd HMK

Nordisk Mesterskap i kunstløp, Asker HKHKMM

13. FEBRUAR

NM i hopp, Søre Ål HMK

14. FEBRUAR

Mottakelse for mottakere av Kongens Fortjenstmedalje HMK

15. FEBRUAR

Audiens for Estlands statsminister HMK

16. FEBRUAR

Høytidelig audiens for Jordans nye ambassadør HMK

Mottakelse for mottakere av Kongens Fortjenstmedalje HMK

17. FEBRUAR

Besøk til Aksept, Oslo HKHKH, HKHKMM

18. FEBRUAR

Statsråd HMK, HKHKH

Åpning av utstillingen «Broderfolkenes Vel», Maihaugen, Lillehammer HMD, HMK

23. FEBRUAR

Høytidelig audiens for Mexicos nye ambassadør HMK

Høytidelig audiens for Algeries nye ambassadør HMK

Markering av Rotary Internationals 100-årsjubileum, Oslo rådhus HMK

25. FEBRUAR

Statsråd HMK

26. FEBRUAR

Offisielt besøk til USA (til 7. mars) HMK, HMD

27. FEBRUAR

Biskop Gunnar Stålsetts avskjedsgudstjeneste HKHKH, HKHKMM

4. MARS

Statsråd HKHKH

Åpning av Arendal kulturhus HKHKH

6. MARS

Enebakk kirke 900-årsjubileum HKHKH, HKHKMM

7. MARS

Øvelsen «Battle Griffin» (til 8. mars) HKHKH

9. MARS

Åpning av Munch-utstilling, Roma HKHKH

11. MARS

Statsråd HMK, HKHKH

12. MARS

Holmenkollen Skifestival HMK, PAF

13. MARS

Holmenkollen Skifestival HMD, HMK, HKHKH, HKHKMM, PAF

14. MARS

Lunsj for Kronprinsesse Märthas Minnefond HMK, PAF

15. MARS

Christian Michelsens Institutts 75-årsjubileum, Bergen HKHKH

18. MARS

Statsråd HMK, HKHKH

30. MARS

Høytidelig audiens for Sør-Koreas nye ambassadør HKHKH

Høytidelig audiens for Bosnia-Hercegovinas nye ambassadør HKHKH

31. MARS

VM i Telemarkkjøring, Beitostolen HKHKMM

1. APRIL

Statsråd HKHKH

2. APRIL

Norske Vandrerhjems 75-årsjubileum, Haraldsheim, Oslo PAF

3. APRIL

Vigsling av ny biskop i Oslo bispedømme, Oslo Domkirke HMD, HKHKH, HKHKMM

5. APRIL

Intervju japansk presse HKHKH

6. APRIL

Åpning av ny Offshore-simulator, Ålesund HKHKH

7. APRIL

Lunsj for diplomater HMD, HKHKH

Requiemmesse i anledning Pave Johannes Paul IIs bortgang, St. Olavs kirke, Oslo HKHKH

8. APRIL

Statsråd HKHKH

Pave Johannes Paul IIs gravferd, Peterskirken, Vatikanet HMD

Leah Isadora Behn ble født på Bloksbjerg, Hankø

9. APRIL

Bryllupsmarkeringen til H.K.H. Prinsen av Wales og Camilla Parker-Bowles, Windsor Castle HKHKH, HKHKMM

10. APRIL

Besøk til Japan HKHKH

11. APRIL

Mottakelse for mottakere av Kongens Fortjenstmedalje **HMD**
Giverlandskonferanse fra Sudan, Radisson SAS Plaza Hotel, Oslo **HMD**

13. APRIL

Mottakelse for mottakere av Kongens Fortjenstmedalje **HMD, HKHKMM**

14. APRIL

Audiens for Kroatias president **HKHKH**
Lunsj for Kroatias president **HKHKH, HKHKMM**

15. APRIL

Statsråd **HKHKH**
Fyrst Rainier IIIs gravferd, Monaco **HMD**

18. APRIL

Åpning av Internasjonal uke, Drammen **HKHKH**

20. APRIL

Åpning av UNESCO verdensarvområde, Vega **HMD**
Audiens for Polens statsminister **HKHKH**

21. APRIL

Oslo Rederiforenings 100-årsjubileum, Oslo rådhus **PAF**

22. APRIL

Statsråd **HKHKH**
Streif: Mat og kulturlandskap 2005, Ullensvang **HMD**

23. APRIL

Åpning av utstillingen «Havlandet», Vestlandske Kunsthindustrimuseum, Bergen **HMD**
Åpning av NM i livredning, Kristiansand **HKHKMM**

26. APRIL

Åpning av Barnefilmfestivalen, Kristiansand **HKHKMM**

27. APRIL

Høytidelig audiens for Vietnams nye ambassadør **HKHKH**
Utdeling av Munch-prisen for Samtidskunst, Kunstnernes hus, Oslo **HMD**

28. APRIL

Åpning av utstillingen «Nordmenn og svensker», Norsk Folkemuseum, Oslo **HKHKH, HKHKMM**
Besøk til Innovasjon Norge **HKHKH**

29. APRIL

Statsråd **HKHKH**
Åpning av Nordvegen Historiesenter, Avaldsnes **HMD**

2. MAI

Gjenåpning av Karl Johans gate, Oslo **HKHKH**

4. MAI

Høytidelig audiens for Indias nye ambassadør **HKHKH**
Høytidelig audiens for Moldovas nye ambassadør **HKHKH**

9. MAI

Åpning av publikumssenteret Wergelands Hus, Eidsvoll **HMD, HKHKH**

10. MAI-13. MAI

Statsbesøk fra Japan **HMD, HKHKH, HKHKMM**

13. MAI

Statsråd **HKHKH**
Besøk til Polhøgda, Bærum **HKHKH**
Åpning av Hardanger Musikkfest, Ullensvang **HMD**

14. MAI

Åpning av Folgefonna Nasjonalpark **HMD**

17. MAI

Barnetoget i Asker, Skaugum **HKHKH, HKHKMM, HKHPA**
Barnetoget i Oslo, Slottsbalkongen **HMD, HKHKH, HKHKMM**
Bydelsbesøk til Gamle Oslo **HKHKH**

19. MAI

Embarkering KS «Norge» **HKHKH**

20. MAI

Statsråd **HKHKH**

23. MAI

Åpning av Universitetet for miljø- og biovitenskap, Ås **HKHKH**

24. MAI

Audiens for vinneren av Abelprisen **HMD, HKHKH**
Utdeling av Abelprisen, Universitetets Aula **HMD, HKHKH**
Bankett i anledning Abelprisen, Akershus Slott **HMD**

25. MAI

Åpning av Festspillene i Bergen **HKHKH, HKHKMM**
Besøk ved Krigsinvalid hjemmet Bæreia, Kongsvinger, i forbindelse med overdragelse av stiftelsen til Landsforeningen for hjerte- og lungesyke **PAF**

26. MAI

Konferansen European Cities Against Drugs, Oslo **HMD**
Tinestafetten, Universitetsplassen, Oslo **HMD**

27. MAI

Statsråd **HKHKH**
Åpning av utstillingen «Astrid – Prinsessan av Sverige – Drottning av Belgien», Stockholm Slott **HMD**

28. MAI

Åpning av utstillingen «Kyss Frosken», Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design, Oslo **HMD**

30. MAI

Besøk til Polen (til 1.juni) **HKHKH, HKHKMM**

1. JUNI

St. Olaf Choir's konsert, Oslo Konserthus **HMD**

3. JUNI

Statsråd **HKHKH**
Fredrikstad Sanitetsforenings 100-årsjubileum **PAF**

4. JUNI

Åpning av Åpent Slotts utstilling «Kong Oscar II og Dronning Sofie. Unionens siste kongepar», Oscarshall slott , Oslo **HMD**
Åpning av minneutstilling over Halvor Sando, Namsos **PAF**

6. JUNI

Markering av Sveriges nasjonaldag i Sveriges ambassade, Oslo **HKHKH, HKHKMM**

7. JUNI

Stortingets Minnemøte i forbindelse med Hundreårs-markeringen 1905-2005 **HMK, HMD, HKHKH, HKHKMM**

Festforestilling og mottakelse, Oslo Konserthus **HMK, HMD, HKHKH, HKHKMM, PML, PAF**

10. JUNI-11. JUNI

Statsråd **HMK, HKHKH**
Offisielt besøk fra Sverige. Kongeparet og Kronprinsparet møter Sveriges Kongepar og Kronprinsesse ved Svinesund. Kongen av Norge og Kongen av Sverige åpnet den nye Svinesundsbroen **HMK, HMD, HKHKH, HKHKMM**

Deretter program i Oslo

HMK, HMD, HKHKH, HKHKMM, PML, PAF

11. JUNI

Åpning av Nobels Fredssenter **HMK, HMD, HKHKH, HKHKMM**
Mandela-konserten 46664 Arctic, Tromsø **HKHKMM**

12. JUNI

Gudstjeneste i forbindelse med Hundreårsmarkeringen, Oslo Domkirke **HMK, HMD, HKHKH, PML**
Gudstjeneste i Tromsdalen kirke **HKHKMM**

13. JUNI

Audiens for Tysklands forbundspresident **HMK, HMD, HKHKH**
Lunsj for Tysklands forbundspresident **HMK**
Åpning av Lærings- og mestringscenteret – Ullevål universitetssykehus, Oslo **HKHKMM**

15. JUNI

H.S.H.-konferansen, Grand Hotell, Oslo **HKHKH**
Inspeksjon H.M. Kongens Garde - Gardeleiren, Huseby Oslo **HKHKH**
Grunnstensnedleggelse for Forsvarsbygg, Akershus festning, Oslo **HKHKH**

16. JUNI

Leah Isadora Behn ble døpt i Slottskapellet

17. JUNI

Statsråd **HMK, HKHKH**
Mottakelse for honorære konsulere **HMK, HMD**

18. JUNI-19. JUNI

Besøk i Bergen i forbindelse med Hundreårsmarkeringen **HMK, HMD**

23. JUNI

Åpning av besøkssenter ved Borgund stavkirke, Lærdal **HMD**
Norges Musikkorps Forbunds 2005 festival, Oslo **HKHKH**

24. JUNI

Statsråd **HMK**

1. JULI
Statsråd HKHKH

16. JULI
H.M. Dronningen mottok Norsk Fjellfestivals hedersbevisning «Årets Fjellgeit», Åndalsnes HMD

29. JULI
Nyåpning av Bislett Stadion, Oslo HMK, HMD

30. JULI
Besøk på Stiklestad i anledning Hundreårsmarkeringen 1905-2005 HMK, HMD

31. JULI
Besøk til Trondheim i anledning Hundreårsmarkeringen 1905-2005 HMK, HMD

5. AUGUST
Statsråd HMK

6. AUGUST
Kondolansevisitt hos H.M. Kongen av Saudi-Arabia, Riyadh HKHKH

12. AUGUST
Åpning av Fredsseminar, Moss HKHKH

14. AUGUST
Åpning av den internasjonale bibliotekkonferansen IFLA 2005, Oslo Spektrum HMK
Partisaner-markering, Ringerike HKHKH

15. AUGUST
Åpning av Fokuskvartalet, Tromsø HMD
Åpning av Nasjonalbiblioteket, Oslo HMK

17. AUGUST
Åpning av Oslo Fashion Week HKHKMM

18. AUGUST
Høytidelig audiens for Polens nye ambassadør HMK
Høytidelig audiens for Canadas nye ambassadør HMK

Mottakelse på Slottet i anledning Dronning Sonjas Internasjonale Musikkonkurranses 10-årsjubileum HMD

19. AUGUST
Statsråd HMK
Kulturmonstringen MultiMela 2005, Oslo rådhus HMK

21. AUGUST
Oslo Kammermusikk Festival: «Fra Slott til Slott fjordveien», Akershus, Oscarshall HMD

23. AUGUST
H.M. Kongens serieseilaser HMK

24. AUGUST
H.M. Kongens serieseilaser HMK
Konsert i forbindelse med Dronning Sonja Internasjonale Musikkonkurranse, Store festsal, Slottet

25. AUGUST
Høytidelig audiens for Tysklands nye ambassadør HMK
Høytidelig audiens for Israels nye ambassadør HMK
H.M. Kongens serieseilaser HMK
Utdeling av midler fra Kronprinsparets Humanitære Fond, Trondheim HKHKH

26. AUGUST
Finalen i Dronning Sonja Internasjonale Musikkonkurranse, Oslo Konserthus HMD
Finnmarkskonferansen, Oslo HKHKH

29. AUGUST
Innvielse av BIs nye kunnskapsbygg, Nydalen, Oslo HKHKH
Nordlandssykehusets nasjonale konferanse om homofili, Bodø HKHKMM

30. AUGUST
Utdeling av Nyskappingsprisen, Oslo HKHKH

31. AUGUST
Politiets sikkerhetskonferanse, Drammen HKHKH

1. SEPTEMBER–2. SEPTEMBER
Offisielt besøk til Sverige HMK, HMD, HKHKH

2. SEPTEMBER
Statsråd HKHKH

4. SEPTEMBER
Utdeling av Hedda-prisen, Nationalteatret, Oslo HKHKH

5. SEPTEMBER
Lunsj Prinsesse Märtha Louises Fond HMK, PML
Barents Rescue, Finnmark (til 6. september) HKHKH

6. SEPTEMBER
Middag for Det diplomatiske Korps HMK, HMD, HKHKH, PAF

8. SEPTEMBER
Besøk til Sivilombudsmannen, Oslo HKHKH
Høytidelig audiens for Danmarks nye ambassadør HMK
Høytidelig audiens for Irlands nye ambassadør HMK
Åpning av Riksarkivets nybygg, Oslo HMK

9. SEPTEMBER
Statsråd HMK, HKHKH
Norges Tekniske Vitenskapsakademis 50-årsjubileum, Trondheim HMK

16. SEPTEMBER
Statsråd HMK

18. SEPTEMBER–20. SEPTEMBER
Besøk til Washington D.C. i forbindelse med avduking av statue av Kronprinsesse Märtha HMK, HMD, PAF

20. SEPTEMBER
Fylkestur Buskerud (til 21.september) HKHKH, HKHKMM

23. SEPTEMBER
Statsråd HMK
Lunsj for diplomater HMK, HMD

27. SEPTEMBER
Byggenæringens 100 års-jubileum, Oslo HKHKH

28. SEPTEMBER
Åpningsseremoni Carnegie Art Award 2005, Henie Onstad Kunstsenter HMD

29. SEPTEMBER
Grunnstensnedleggelse for det nye Universitetssykehuset i Akershus, Lørenskog HKHKH

30. SEPTEMBER
Statsråd HMK
Besøk på Røde Kors Nordisk United World College, Fjaler HMD

3. OKTOBER
Mottakelse for mottakere av Kongens Fortjenstmedalje HMK

4. OKTOBER
Middag for biskopene HMK, HMD

5. OKTOBER
Konsert til inntekt for årets TV-aksjon «Drømmefanger», Jacobs Kirke, Oslo HKHKH

6. OKTOBER
Høytidelig audiens for Kroatias nye ambassadør
Mottakelse for mottakere av Kongens Fortjenstmedalje HMK, HMD
Åpning av den 15. internasjonale Film fra Sør-festivalen, Vika, Oslo HKHKH

7. OKTOBER
Statsråd HMK
Lunsj for diplomater HMK, HMD

10. OKTOBER
Gjestebud i anledning Verdensdagen for psykisk helse, Oslo HKHKMM
Nansen Minneforelesning, Det Norske Videnskaps-Akademi, Oslo HMK, HMD

11. OKTOBER
Stortingets høytidelige åpning HMK, HMD, HKHKH
Åpning av utstillingen «En Prinsesse blir født», Barnekunstmuseet, Oslo HKHKMM

13. OKTOBER

150-årsjubileet for teknisk utdanning, Høgskolen i Vestfold, Borre **HMK**

Åpning av utstillingen «Edvard Munch und Die Brücke», Munch-museet, Oslo **HMD**

Verdens synsdag, Universitetets Aula, Oslo **HKHKH**

14. OKTOBER

Statsråd **HMK, HKHKH**

16. OKTOBER

Indisk danseforestilling i anledning 100 års forbindelser mellom Norge og India, Oslo Konserthus **HKHKH**

17. OKTOBER

Ekstraordinært Statsråd **HMK**

Ekstraordinært Statsråd **HMK**

19. OKTOBER

Besøk til Minnesota, USA **HKHKH**

Åpning av Sametinget **HMK, HMD**

20. OKTOBER

Høytidelig audiens for El Salvadors nye ambassadør **HMK**

Høytidelig audiens for Guyanas nye ambassadør **HMK**

21. OKTOBER

Statsråd **HMK**

22. OKTOBER

Telenors 150-års jubileum, Oslo Spektrum **HMK**

23. OKTOBER

Offisiell åpning av TV-aksjonen 2005 «Drømmefanger», Fredssenteret, Oslo **HKHKH**

25. OKTOBER

Spesialbesøk til Storbritannia **HMK, HMD, HKHKH, HKHKMM**

28. OKTOBER

Statsråd **HKHKH**

30. OKTOBER

Åpning av utstillingen «Kongen og katten – Kongehuset og fotografiet», Preus fotomuseum, Horten **HMD**

31. OKTOBER

Oslo Militære Samfund **HMK**

3. NOVEMBER

Høytidelig audiens for Jamaicas nye ambassadør **HMK**

Høytidelig audiens for Malis nye ambassadør **HMK**

Åpning av nytt skoleanlegg, Elvebakken videregående skole **HMK**

Debarkering K/S «Norge» **HMK**

Middag for stortingsrepresentantene **HMK, HMD, HKHKH**

4. NOVEMBER

Statsråd **HMK, HKHKH**

Åpning av nybygg ved Hålogaland Teater, Tromsø **HMD**

5. NOVEMBER

Minnekonsert for jordskjelvrammede i Sør-Asia, Oslo Konserthus **HMK**

Besøk ved Norsk Polarinstitutt, Tromsø **HMD**

6. NOVEMBER

Besøk til Ålborg **HKHKH**

Finalekampen i NM fotball for herrer, Ullevaal Stadion **HMK**

7. NOVEMBER

Offisielt besøk til Danmark **HMK, HMD, HKHKH**

10. NOVEMBER

Statsråd **HMK, HKHKH**

14. NOVEMBER

Mottakelse for mottakere av Kongens Fortjenstmedalje **HMK**

15. NOVEMBER

Mottakelse i anledning Den Kongelige Politieskortes 60-årsjubileum **HMK, HMD, HKHKH**

17. NOVEMBER

Minneutstilling Dronning Astrid av Belgia, Brussel **HMK, HMD, PML**

18. NOVEMBER

Statsråd **HMK, HKHKH**

24. NOVEMBER

Seminar i regi av Landsforeningen for voldsofre, Voksenkollen, Oslo **HKHKH**

25. NOVEMBER

Statsråd **HMK, HKHKH**

Besøk til Barne- og ungdomsrevmatikerne Burg, Professor Dahls gate, Oslo **PML**

Konsert med etterfølgende buffet arrangert av Regjeringen i anledning 100-årsdagen for den Kongelige families ankomst til Norge, Akershus Slott **HMK, HMD, HKHKH, PML, PAF**

26. NOVEMBER

Varietéforestilling i Oslo Spektrum som offisiell avslutning på Hundreårsmarkeringen **HMK, HMD, HKHKH, PML, PAF**

27. NOVEMBER

Slottsball **HMK, HMD, HKHKH, PML, PAF**

29. NOVEMBER

Arrangementet «Tre poldronninger ved to av dem» v/Damenes skiklubb, Fridtjof Nansens institutt, Polhogda **HMD**

2. DESEMBER

Statsråd **HMK, HKHKH**

Norsk Hydros 100-årsjubileum, Oslo Konserthus **HMD**

3. DESEMBER

Prins Sverre Magnus blir født

5. DESEMBER

Ekstraordinært Statsråd **HMK, HKHKH**

Lunsj for Den Kongelige Norske St. Olavs Ordens Råd **HMK**

6. DESEMBER

Middag for fylkesmennene **HMK, HMD**

8. DESEMBER

Høytidelig audiens for Kambodsjas nye ambassadør **HMK**

Høytidelig audiens for Botswanas nye ambassadør **HMK**

Middag for Høyesterett **HMK, HMD**

9. DESEMBER

Statsråd **HMK**

10. DESEMBER

Audiens for årets mottakere av Nobels Fredspris **HMK, HMD, HKHKH**

Prisutdeling Nobels Fredspris, Oslo rådhus **HMK, HMD, HKHKH**

Dissimilis' julekonsert, Lommedalen kirke **PML**

11. DESEMBER

Vigsling av ny biskop i Borg bispedømme, Fredrikstad Domkirke **HMK**

Nobelkonsert, Oslo Spektrum **HKHKH, PML**

13. DESEMBER

H.M. Kongens Gardes Kirkeparade, Oslo Domkirke **HMK**

Gallamiddag for Det Kongelige Hoff **HMK, HMD, HKHKH, PML, PAF**

15. DESEMBER

Oslo Domkors julekonsert, Oslo Domkirke **HMD**

16. DESEMBER

Statsråd **HMK, HKHKH**

Lunsj for Regjeringen **HMK, HMD, HKHKH, HKHKMM**

21. DESEMBER

Statsråd **HMK, HKHKH**

23. DESEMBER

Besøk til Kirkens Bymisjons kafe Møtestedet, Oslo **HKHKH**

24. DESEMBER

Julegudstjeneste, Asker kirke **HKHKH, HKHKMM, HKHPA, PSM**

25. DESEMBER

Julegudstjeneste, Holmenkollen kapell **HMK, HMD, PML**

26. DESEMBER

Markering av 1-årsdagen for tsunamien som rammet Sørøst-Asia, Akershus Festning **HMD, HKHKH**

HOFFMARSKALATET

Hoffmarskalatet ivaretar økonomi- og personalforvaltning, organisasjonsutvikling, koordinering av arbeidet med Helse-Miljø-Sikkerhet (HMS), sikkerhetsarbeidet, samt stabs- og sekretærfunksjonen for hoffsjefen. Det føres også overordnet tilsyn med driften av Åpent Slott. Hoffmarskalatet er organisert med en personalseksjon, regnskapsseksjon og controllerfunksjon. Avdelingen ledes av hoffmarskalk Arne Omholt og har 10 medarbeidere.

Hoffmarskalatet forvalter midlene som bevilges til drift av Det Kongelige Hoff over statsbudsjettets programområde 00, programkategori 00.10, kapittel 0001 og 0002 - post 50, og er videre ansvarlig for økonomiforvaltningen av de bevilgede apanasjer, samt regnskapsføring for Åpent Slott, Skaugum Gård, Kronprinsesse Märthas Minnefond og Prinsesse Märtha Louises Fond. Bevilgningene over statsbudsjettets kapittel 0001 og 0002 - post 50, skal dekke kostnadene for Kongehusets offisielle oppgaver og drifts- og lønnskostnader for Det Kongelige Hoff. Videre skal bevilgningene dekke forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av de statlige Kongelige eiendommer i Oslo. Dette arbeidet gjøres i henhold til samarbeidsavtale med Statsbygg. Forvaltning, drift og vedlikehold av de private eiendommene dekkes av de bevilgede apanasjer. Apanasjerammene dekker også personlige utgifter og enkelte utgifter knyttet til offisielle oppgaver.

ARNE OMHOLT
HOFFMARSKALK

Regnskapsseksjonen besørger regnskapsførsel av til sammen åtte regnskapsklienter. I 2005 var bilagsmengden ca 10 000 bilag. Regnskapsseksjonen bidrar i tillegg til utvikling og vedlikehold av Det Kongelige Hoffs økonomiforvaltning, og er gjennom den løpende oppfølgingen av økonomiarbeidet på alle nivå en vesentlig bidragsyter til økt kompetansenivå i virksomheten.

Personalseksjonen har ansvar for utvikling av personaladministrative rutiner og løpende bistand til virksomhetens linjeledere. De senere årene har personalseksjonen satt fokus på opplæring av linjeledere. Mye av seksjonens ressurser går med til oppfølging av linjelederes utøvelse av ledelse på en korrekt måte i forhold til regelverk og interne retningslinjer. Personalseksjonen driver også utstrakt formidling av lovverkets rammebetingelser og andre retningslinjer til medarbeidere ved hoffet.

Det er etablert flere nye stillinger for å øke kompetanse og kapasitet på satsingsområder og for å møte nye utfordringer. Tilsettingen i en del av disse stillingene vil først finne sted i 2006. Året har også vært preget av rekruttering for å erstatte medarbeidere som har gått over til annen virksomhet. Personalseksjonen står for det løpende samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene i henhold til samarbeidsavtalen om medvirkning.

Hoffmarskalken ivaretar det overordnede ansvar for virksomhetens beredskaps- og sikkerhetsarbeid. Et større arbeid er forberedt for å videreutvikle sikkerhetssystemer og sikkerhetstjenesten ved Det Kongelige Hoff.

Det Kongelige Hoff, medregnet ansatte ved Skaugum gård og Åpent Slott, har ved utgangen av 2005 141 fast ansatte, vikarer og midlertidig ansatte, fordelt på 131 årsverk. I tillegg ansettes det sesongarbeidere i Slottsgartneriet og guider ved Åpent Slott i sommerhalvåret. I forbindelse med større arrangementer engasjeres servitører og kokker. Til sammen hadde Det Kongelige Hoff 376 lønns-mottakere i 2005, hvorav 74 var nyregistrerte medarbeidere – hovedsaklig sesongarbeidere.

KABINETTSSEKRETARIATET

Kabinettssekretariatet planlegger og koordinerer DD.MM. Kongen og Dronningens offisielle og private program. Dette innbefatter behandling av offisielle invitasjoner, rådgivning, protokoll og gjennomføring av program. Avdelingen samarbeider tett med andre avdelinger ved Det Kongelige Hoff og eksterne aktører.

Kabinettssekretariatet har også ansvar for Prinsesse Astrid fru Ferners offisielle program, og bistår DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens stab og Prinsessens sekretariat ved behov.

DD.MM. Kongen og Dronningen mottar hvert år en betydelig mengde brev og hilsener. Kabinettssekretariatet ivaretar besvarelse av denne korrespondansen, i tillegg til søknader om Kongepokaler og andre premier. Protokollarbeidet består blant annet av å besørge offisielle gaver ved statsbesøk, sende kranser og blomsterhilsener fra Kongeparet og sende ut invitasjoner til arrangementer på Slottet. Avdelingen har gjennomgått organisatoriske endringer i løpet av det siste året. Foruten kabinettsekretær Berit Tversland, består den nå av to assisterende kabinettsekretærer, to protokollsekretærer, to seniorsekretærer og H.M. Dronningens personlige assistent. I løpet av 2006 vil det bli ansatt ytterligere en seniorsekretær.

BERIT TVERSLAND
KABINETTSSEKRETÆR

Programmessig har 2005 i stor grad vært preget av større og mindre arrangementer i tilknytning til Hundreårsmarkeringen for unionsoppløsningen. Offisielt startet markeringen med festforestilling i Drammen Teater 5. februar der Kongeparet og Kronprinsparet var til stede. I slutten av måneden reiste Kongeparet til USA med besøk i New York, Houston og Washington DC.

Ved påsketider ble H.M. Kongen innlagt på Rikshospitalet i forbindelse med en hjerteroperasjon. Under sykdomsperioden fungerte H.K.H. Kronprinsen som regent. Han var blant annet vertskap sammen med H.M. Dronningen og H.K.H. Kronprinsessen da det japanske Keiserparet avla statsbesøk til Norge i mai. H.M. Dronningen og Prinsesse Astrid fru Ferner overtok noe av H.M. Kongens planlagte program.

Den 7. juni var H.M. Kongen tilbake etter sykdommen og deltok sammen med H.M. Dronningen og DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen ved Stortingets minnemøte for markeringen av unionsoppløsningen med Sverige. Noen dager senere var Kongeparet vertskap for H.M. Kong Carl XVI Gustaf, H.M. Dronning Silvia og H.K.H. Kronprinsesse Victoria som kom til Norge på et todagers offisielt besøk. I september reiste DD.MM. Kongeparet og H.K.H. Kronprinsen på gjensitt til Stockholm. Senere samme måned reiste Kongeparet, Prinsesse Ragnhild fru Lorentzen, Prinsesse Astrid fru Ferner, Erling S. Lorentzen og Johan M. Ferner til Washington DC for å være til stede ved avdukingen av en statue av Kronprinsesse Märtha utenfor den norske ambassaden. I oktober reiste Kongeparet og Kronprinsparet på et spesialbesøk til Storbritannia hvor H.M. Dronning Elizabeth og H.K.H. Hertugen av Edinburgh var vertskap. Prinsesse Astrid fru Ferner og Johan Martin Ferner deltok også under deler av besøket. I november var H.M. Dronning Margrethe II og H.K.H. Prins Henrik vertskap for DD.MM. Kongeparet og H.K.H. Kronprinsen under et offisielt besøk til Danmark.

Når det gjelder det offisielle programmet innenlands, har man forsøkt å avlegge besøk i flest mulig av landets fylker. Kongeparet var blant annet til stede ved hovedmarkeringen av Hundreårsjubileet i flere av de store byene. Jubileumsåret ble avsluttet med flere markeringer den siste helgen i november. Kongefamilien deltok på Regjeringens arrangement på Akershus Slott og var til stede ved Kongelig varieté i Oslo Spektrum. Søndag 27. november 2005 arrangerte Kongeparet ball for 550 gjester på Det Kongelige Slott. Gjestene var i hovedsak representanter fra alle fylkene og fra organisasjonslivet, samt noen fra det offisielle Norge.

I tillegg til sekretariats- og programarbeidet har Kabinettssekretariatets virke i 2005 vært preget av to større prosjekter: Et nytt elektronisk planleggingssystem for koordinering av Kongefamiliens offisielle og private program er utviklet og ble tatt i bruk i september. Systemet er informasjonskanal for organisasjonens ansatte og ivaretar viktige rapporteringsbehov.

Kongefamilien har tradisjonelt hatt et stort antall beskytterskap. Det har vært nødvendig å foreta en gjennomgang av alle disse. På grunnlag av denne prosessen ble det derfor besluttet at alle beskytterskap opphørte ved årsskiftet. Organisasjoner som fortsatt ønsket en kongelig beskytter for sin virksomhet måtte søke på nytt om dette. Nye beskytterskap vil fra nå av bli innvilget for femårsperioder. Prinsesse Astrid fru Ferner har beholdt sine beskytterskap uendret.

DD.KK.HH. KRONPRINSEN OG KRONPRINSESENS STAB

DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens stab har ansvaret for tilrettelegging av Kronprinsparets program, herunder behandling og vurdering av offisielle invitasjoner, samt planlegging og gjennomføring av offisielt og privat program. I tillegg ivaretas daglige husholdsfunksjoner tilknyttet Skaugum. Staben har videre ansvar for egen budsjettering og rapportering og forvalteransvar for Skaugum gård – og ivaretar sekretariatsfunksjon for Kronprinsparets Humanitære Fond. For øvrig kommer saksbehandling av løpende korrespondanse. Tilrettelegging av offisiell virksomhet koordineres med Kabinettssekretariatet. Informasjonsavdelingen bistår med tjenester innen sitt fagområde.

I 2005 har Kronprinsparets stab blitt videreutviklet med ytterligere ansettelser. Det har samtidig foregått en prosess med teamutvikling/-samlinger. Dette har bidratt til å skape en effektiv og felles plattform for å understøtte funksjoner innen Kronprinsparets virksomhet. Staben utgjør 13 medarbeidere. Dette innbefatter stillinger knyttet til planlegging og tilrettelegging av Kronprinsparets totale virksomhet, bl.a. protokollrådgivning og drift og hushold på Skaugum. Staben er fysisk plassert på Slottet og Skaugum, og ledes av stabssjef Gry Mølleskog.

GRY MØLLESKOG

SJEF DD.KK.HH. KRONPRINSEN OG KRONPRINSESENS STAB

Innen de områder der det ikke er formålstjenlig å ansatte egne medarbeidere, er staben avhengig av å få levert disse ved internt tjenestekjøp fra Slottets øvrige avdelinger. Gjennom 2005 er det etablert et avtaleverk som regulerer disse samhandlingene (ServiceNivåAvtaler SNA). Skaugum gård har tre årsverk og like mange ansatte. Også i 2005 har Kronprinsparet benyttet Skaugum i offisielle sammenhenger. Blant annet ble det i august avholdt gjestebud med representanter for ulike grupper som har følt psykisk og sosial nød. I tillegg har det vært arrangert flere temamiddager i løpet av året.

Som kompensasjon for at staten ikke stiller bolig til disposisjon for Kronprinsparet, er det lagt inn midler i apanasjen til forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU) av hovedhuset på Skaugum. Apanasjen utgjorde totalt kr 5 005 000,- i 2005. Av disse er kr 3 705 000,- benyttet innen

FDVU-området. Dette inkluderer renter og avdrag på lån til rehabilitering av Skaugum – et prosjekt som fullføres i 2006. Det resterende er benyttet til private formål og offisielle antrekk. Den offisielle virksomheten i 2005 har vært preget av Hundreårsmarkeringen for unionsoppløsningen med mange arrangementer og reiser tilknyttet denne.

H.K.H. Kronprinsen var regent i perioden 1. april - 7. juni 2005 i forbindelse med H.M. Kongens sykdomsfravær. I denne perioden var H.K.H. Kronprinsens virke i det vesentlige tilknyttet utførelsen av rollen som regent i Statsråd, ved Høytidelige audienser, statsbesøk, andre audienser og orienteringer.

Besøk i Norge tillegges stor vekt, og Kronprinsparet har i løpet av året besøkt 28 kommuner. I september ble fylkestur til Buskerud gjennomført med besøk til Sigdal, Flesberg, Øvre Eiker og Nedre Eiker kommuner. Dette ga Kronprinsparet anledning til å møte mennesker i deres nærmiljø. DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen har i 2005 satset på områder som psykisk helse, norsk design, HIV/AIDS, utviklingsspørsmål, kvinner/barn/unge og næringsliv. Av større reiser kan nevnes H.K.H. Kronprinsessens arbeidsreise til Malawi i januar for å sette fokus på HIV/AIDS-utfordringen i Afrika. Besøket er en videreføring av Kronprinsessens engasjement i NORAD høsten 2003 hvor hovedvekten ble lagt på HIV/AIDS-spørsmålet i Malawi og Zambia.

H.K.H. Kronprinsen har gjennom beskytterskapet for årets TV-aksjon «Drømmefanger» bidratt til å sette fokus på ulike former for vold mot kvinner og jenter. I forbindelse med sitt engasjement som «goodwill»-ambassadør for UNDP har H.K.H. Kronprinsen også foretatt en reise til Sierra Leone for å skape oppmerksomhet om fattigdomsbekjempelse og utviklingsspørsmål. Også innenlands er det gjennomført oppdrag knyttet til UNDP-engasjementet. Kronprinsparet gjennomførte i overgangen mai/juni en næringsrettet reise til Polen.

Det har i 2005 vært arbeidet med utvikling av nye retningslinjer for tildeling og oppfølging av Kongelige beskytterskap. Dette arbeidet slutføres i 2006. Den 3. desember 2005 ble Prins Sverre Magnus født på Rikshospitalet i Oslo.

PRINSESSE MÄRTHA LOUISES OG PRINSESSE ASTRID FRU FERNERS OFFISIELLE VIRKE

Prinsessens sekretariat bistår Prinsesse Märtha Louise i behandling og vurdering av offisielle invitasjoner, samt planlegging og gjennomføring av offisielt program. Prinsessens protokollrådgiver koordinerer den offisielle og den profesjonelle delen av Prinsessens virksomhet. Sekretariatet består av Prinsessens protokollrådgiver, Mari Sørli.

Leah Isadora Behn ble født 8. april 2005, og det ble avholdt dåp i Slottskapellet 16. juni 2005. Som følge av fødselen har Prinsessen i mindre grad påtatt seg offisielle oppdrag dette året. Prinsessen var imidlertid til stede ved de offisielle markeringene for unionsoppløsningen med Sverige. Prinsessens beskytterskap og oppfølgingen av disse inngår i hennes offisielle virke. Prinsesse Märtha Louise leder styret i Prinsesse Märtha Louises Fond som ble opprettet i 1972. Avkastning av fondets kapital brukes til å hjelpe funksjonshemmede barn under 16 år i Norge.

Prinsesse Astrid fru Ferner avduket en plakett om Kong Haakon VII ved den norske ambassadørens residens i London, mens H.M. Kongen avduket en statue over Dronning Maud samme sted. H.M. Dronning Elizabeth II og H.K.H. Hertugen av Edinburgh var overvar seremonien som fant sted under det offisielle besøket til Storbritannia i oktober 2005.

Kabinettssekretariatet bistår Prinsesse Astrid fru Ferner i behandling og vurdering av offisielle invitasjoner, samt planlegging og gjennomføring av hennes offisielle program. Assisterende kabinetssekretær Knut Brakstad koordinerer og planlegger Prinsesse Astrid fru Ferners offisielle program, mens hoffdame Anne Brusletto Heje ledsager Prinsessen ved offisiell representasjon.

Prinsesse Astrid fru Ferner hadde i 2005 et travlere program enn normalt, ettersom hun påtok seg en del oppgaver og representerte Kongehuset under H.M. Kongens sykdom. Prinsesse Astrid fru Ferner har tatt aktivt del i de store markeringene av unionsoppløsningen i 2005 og hun reiste sammen med DD.MM. Kongen og Dronningen og DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen til Storbritannia i oktober. I september deltok hun sammen med DD.MM. Kongen og Dronningen og Prinsesse Ragnhild fru Lorentzen ved avduking av en statue av Kronprinsesse Märtha utenfor den norske ambassaden i Washington DC. Dette var første gang Kong Olav og Kronprinsesse Märthas barn var sammen i USA siden 2. verdenskrig.

Prinsesse Astrid fru Ferners beskytterskap og oppfølgingen av disse inngår i hennes offisielle virke. Prinsessen leder styret i Kronprinsesse Märthas Minnefond som ble opprettet i 1929 under navnet «H.K.H. Kronprinsesse Märthas Fond».

INFORMASJONSAVDELINGA

Ei av informasjonsavdelingas viktigaste oppgåver er å gje råd til Kongefamilien og Det Kongelege Hoff i informasjonsspørsmål. Samarbeid og service overfor norsk og utanlandsk media er ei høgt prioritert oppgåve. Informasjonsavdelinga har også ansvar for offisiell fotografering av DD.MM. Kongen og Dronninga, DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessa, H.K.H. Prinsesse Ingrid Alexandra og Prins Sverre Magnus.

Til informasjonsavdelinga høyrer også Det Kongelege Hoffs bibliotek, arkiv og IKT-seksjon. Astrid Versto tok til i arbeidet som informasjonssjef 18. april 2005. Informasjonsavdelinga har ti tilsette. Redaktøransvaret for Kongehusets heimesider www.kongehuset.no og hoffets intranett ligg i informasjonsavdelinga. Heimesida hadde i 2005 gjennomsnittleg nær 210 000 treff dagleg. I desember blei stilling som web-redaktør lyst ut, vedkomande vil vera på plass i 2006. All offisiell programverksemd, audiensar, pressemeldingar og nyheiter blir offentleggjort på heimesida. Det blei i 2005 sendt ut 68 pressemeldingar frå Det Kongelege Hoff. Informasjonsavdelinga støttar Kongefamiliens medlemmer i planlegging og gjennomføring av intervju. I 2005 blei det gitt 17 intervju til norske og utanlandske media.

ASTRID VERSTO
INFORMASJONSSJEF

Medieopplegget i samband med statsbesøk og ved Kongefamiliens større offisielle utanlandsreiser, blir gjennomført i nært samarbeid med Utanriksdepartementets presse, kultur og informasjonsavdeling. Ved større reiser og besøk i Noreg er medieopplegget laga i nært samarbeid med presseansvarleg hjå dei respektive fylkesmennene. Norsk og utanlandsk presse viste stor interesse for Kongefamiliens verksemd i 2005, særlig i samband med 100-årsmarkeringa for unionsoppløysinga med Sverige, statsbesøket til det japanske keisarparet i mai, H.M. Kongens sjukdom og då Prins Sverre Magnus blei fødd.

Interessa frå media var også stor ved DD.MM. Kongen og Dronningas offisielle besøk til USA, Sverige, Storbritannia og Danmark, og ved H.K.H. Kronprinsessas studiebesøk til Malawi i januar 2005. Postmengda har vore aukande i 2005 – som følgje av H.M. Kongens sjukdom og då Prins Sverre Magnus og Leah Isadora Behn blei fødte. Journalførte saker/dokument i 2005: Saker: 3 100, Dokument: 14 177

Slottets boksamling inneheld omlag 25 000 bind fordelt på fleire oppstillingsstader. I 2005 har delar av boksamlinga blitt gjennomgått og flytta på. Spesialsamlinga med Dronning Mauds bøker har fått si eiga oppstilling. Talet på forespørslar til biblioteket har auka, noko som har vore eit utviklingstrekk dei seinare åra. På IKT-sida er programvara oppdatert og tilgangen til fjernaksess er utvida. Det er også innført eit nytt intranett ved Det Kongelege Hoff. Opplæring og kursing av dei tilsette blei vida-reført i 2005.

DESIGNPROSJEKT

I januar 2005 blei det sett i gang utvikling av eit designprogram for Kongehuset og Det Kongelege Hoff. Det blei utlyst ein open prekvalifiseringskonkurranse gjennom den offentlege databasen Doffin. Målet var å prekvalifisere tre til fem designbyrå for å la desse konkurrere om oppdraget med å utvikle ein visuell profil. 17 selskap søkte om å bli prekvalifisert. Designprogrammet skal sluttførast i 2006.

DET KONGELIGE HUSHOLD

Det Kongelige Hushold har et bredt sammensatt ansvarsområde, og utfører driftsoppgaver tilknyttet DD.MM. Kongen og Dronningens representasjon og andre offisielle og private gjøremål. Husholdet gir støtte til DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen, og ved behov til Prinsesse Märtha Louise, Prinsesse Ragnhild fru Lorentzen og Prinsesse Astrid fru Ferner. Det Kongelige Hushold er sentral i den daglige drift av Det Kongelige Slott og er den største avdeling ved Det Kongelige Hoff. Foruten virksomheten på Slottet tjenestegjør flere seksjoner på reiser og ved opphold ved de private og offisielle Kongelige residenser, samt på K/S «Norge».

Avdelingen ledes av hoffintendant Lars Christian Krog og har 50 medarbeidere. Det Kongelige Hushold karakteriseres av bred og høy faglig kompetanse, og søker til enhver tid å utvikles i tråd med kvalitetsnormer i samfunnet for øvrig. Det stilles store krav til den enkelte medarbeider innen eget fagområde, og fagbrev er i de fleste tilfeller ønsket kompetanse ved tilsetning. Avdelingen er delt inn i seksjoner innen servering, kjøkken, renhold, vakt og samband, transport og kammertjeneste for DD.MM. Kongen og Dronningen.

I 2005 hadde Det Kongelige Hushold fokus på fornyelse og supplering av Slottets servise og historiske uniformer, et prosjekt som vil bli videreført. Avdelingen har deltatt i planlegging og gjennomføring av en rekke arrangementer av varierende størrelse i 2005, hvorav flere i forbindelse med Hundreårsmarkeringen. I tillegg er det gjennomført statsbesøk og offisielle besøk både hjemme og ute, samt dåp av DD.MM. Kongen og Dronningens tredje barnebarn, Leah Isadora Behn. Avdelingens eksterne leverandøravtaler gjennomgås fortløpende, for å oppnå de til enhver tid riktige rammebetingelser i forhold til levert kvalitet og pris.

LARS CHRISTIAN KROG
HOFFINTENDANT

EIENDOMSAVDELINGEN

Ansaret for drift og vedlikehold av de statlige Kongelige eiendommer er delt mellom Statsbygg og Det Kongelige Hoff. Statsbygg ivaretar alt utvendig vedlikehold av bygningene, de tekniske anlegg og byggemeldingspliktige arbeider. Eiendomsavdelingen har ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold og utvikling av bygningenes interiør, med kunst og inventar. Avdelingen har også ansvar for tilknyttede parkanlegg.

De statlige Kongelige eiendommer er: Det Kongelige Slott med hoffsjefsbolig, portnerboliger, gartneri, stallbygning og park, Bygdø Kongsgård – hovedbygning med tjenerfløy og park og Oscarshall slott med kjøkkenbygning, kavalerbygning, portnerbolig og park.

Eiendomsavdelingen ved Det Kongelige Hoff ledes av slottsforvalter Ragnar Osnes og består av fire seksjoner med i alt 37 medarbeidere. Driftsseksjonen for de private Kongelige eiendommene får driftsmidlene over apanasjen til nødvendig forvaltning, drift og vedlikehold av eiendommene. Flere av bygningene er av kulturhistorisk verdi slik at vedlikeholdstiltakene må gjennomføres på en varsom måte.

BYGNINGENE

Eiendomsavdelingen forvalter store verdier og det legges vekt på å drifte og styre eiendommene på en forsvarlig måte. I dette arbeidet har man videreutviklet bruken av data- og styringsverktøy.

RAGNAR OSNES
SLOTTSFORVALTER

Store mengder gjenstander, hvorav mange tekstiler, oppbevares på de Kongelige eiendommene. På enkelte lagre er det funnet tekstilskadedyr. Det er ikke uvanlig at museale institusjoner fra tid til annen opplever problemer med skadedyr. Det Kongelige Hoff har derfor etablert et eget prosjekt for å håndtere situasjonen på best mulig måte gjennom utredning og etablering av nye rutiner. Parallelt arbeides det med alternative lagerløsninger for å sikre verdiene riktigere. Ved Det Kongelige Slott er vindusrehabiliteringen videreført og dette arbeidet vil pågå frem til 2009. Ved øvrige bygninger utføres det årlig vedlikehold i henhold til vedlikeholdsplaner. Med tanke på nødvendige, langsiktige restaureringsarbeider av Oscarshall slott, er undersøkelser av interiører med kunst og inventar videreført.

LYSEKRONER I STORE FESTSAL

Man har lenge ønsket å gjenskepe den belysning som Store festsal hadde ved sin opprinnelige utforming, før lysekronene ble fjernet rundt 1900. Arbeidet med reetablering av lysekronene ble startet i januar, og til Kongeparets middag for Stortingets representanter i november var de på plass.

De opprinnelige lysekronene i Store festsal ble skiftet ut omkring 1900 og senere solgt på offentlig auksjon i 1903. Tre av lysekronene ble senere solgt videre til Kong Haakon VIIIs mor, den daværende Kronprinsesse Louise av Danmark som ga dem til sin eldste sønn, Prins Christian, til opphenging på slottene Amalienborg og Christiansborg.

For reetablering av fire nye store prismelysekroner i Store Festsal har lysekronen i Taffelsalen på Christiansborg slott vært brukt som modell ved oppmåling. Til de åtte små lysekronene er lysekronen fra Harry Fettes bolig på Bryn benyttet som modell. Etter mer enn 100 år har Store festsal igjen fått tilført de viktige belysnings- og dekorelementene som lysekronene bidrar med.

REHABILITERING AV BYGDØ KONGSGÅRD HOVEDBYGNING

Fornyings- og administrasjonsdepartementet leder en styringsgruppe bestående av Statsbygg, Riksantikvaren og Det Kongelige Hoff i egenskap av å være bruker. Omfattende restaureringsarbeider startet våren 2004, i regi av Statsbygg, med planlagt ferdigstillelse våren 2007. Det Kongelige Hoff har ansvaret for innredningsarbeidene når det gjelder inventar og kunst. Dette arbeid går parallelt med Statsbyggs prosjekt.

SIKKERHETSPROSJEKTET

Høsten 2002 la sikkerhetsutvalget, ledet av Politidirektoratet, frem sin rapport vedrørende stats-overhodets sikkerhet. Det Kongelige Hoff har ansvaret for å iverksette fysiske tiltak på de Kongelige eiendommene. Dette arbeidet er videreført i 2005 og forventes ferdigstilt i 2006.

KUNST

Seksjon for kunst har ansvar for samlingene av billedkunst og antikviteter med vedlikehold og konservering. Seksjonen yter utstrakt bistand ved eksterne henvendelser om samlingene, og behandler forespørsler om utlån av billedkunst for utstilling på museer. Prosjektet for registrering av billedkunst og antikviteter, «Registreringsprosjektet», ble igangsatt 2002. Det er totalt om lag 45 000 gjenstander som skal registreres. Foreløpig er billedkunsten ferdigregistrert og det omfattende arbeidet med videre registrering av gjenstander pågår. Registreringsprosjektet forventes ferdigstilt i løpet av 2009.

Hundreårsmarkeringen av unionsoppløsningen og Kroningsjubileet i 2006 er to store begivenheter hvor interessen for presentasjon av gjenstander og billedkunst fra Det Kongelige Hoffs samlinger har vært stor. Seksjonen har bistått og vært involvert i flere utstillinger både innenlands og utenlands, med fokus på historiske gjenstander fra Kongefamiliens 100 års historie i Norge.

BLOMSTERDEKOR OG UTEAREALER

Slottsgartneriet har ansvaret for dekoroppgaver ved Det Kongelige Slott, produksjon av planter i gartneriet, samt drift og vedlikehold av Slottsparken og parkanleggene ved Bygdø Kongsgårds hovedbygning og Oscarshall slott.

Slottsparkens trær er parkens «tak» og viktigste element. Trepleien med beskjæring av disse verdifulle trærne er videreført fra tilstandsvurdering foretatt i 2004. Nye gangveier ved Nisseberget er ferdigstilt og trappen ned til Kristian IVs gate er fornyet.

Som forberedelse til hundreårsmarkeringen av unionsoppløsningen initierte Slottsgartneriet en større løkblomstplanting med 250 000 krokusknoller i Slottsparken i 2004. Denne storstilte blomsterprakten satte våren 2005 farge på Slottsparken.

Rehabilitering av det historiske parkanlegget på Bygdø Kongsgård, slik det fremsto på Dronning Mauds tid, startet opp i 2003 med planlagt ferdigstillelse i 2007.

Det historiske smijernsgjerdet rundt Hovedbygningen, som stammer fra den tidligere kongeboligen Paleet, ble ferdigrestaurert. Stauder og plantefelt har gjennomgått forberedelser til beplantning med utbedring og ugresskontroll, og de eldre trærne har blitt beskåret i henhold til tilstandsvurdering.

H.M. KONGENS ADJUTANTSTAB

H.M. Kongens adjutantstab består av sjef adjutantstab, tre overadjutanter for H.M. Kongen, tre vakt-havende adjutanter for H.M. Kongen og tre vakthavende adjutanter for H.K.H. Kronprinsen. Offiserene, som normalt beordres for en treårs periode, har gradsnivå fra kaptein/kapteinløytnant til oberst/kommandør og kommer fra hver av forsvarsgrenene Hæren, Sjøforsvaret og Luftforsvaret.

Tjenesten som H.M. Kongens vakthavende adjutant og H.K.H. Kronprinsens vakthavende adjutant utgjør hver en fast stilling, som rullerer månedlig mellom adjutantene fra Hæren, Sjøforsvaret og Luftforsvaret. Vakthavende adjutant tilbringer sin vaktmåned sammen med H.M. Kongen eller H.K.H. Kronprinsen på Slottet eller på reise i inn- og utland. H.M. Kongens tre overadjutanter deltar etter behov ved arrangementer og seremonier. Adjutantstaben har i 2005 hatt en kvinneandel på 20 prosent.

Brigader Ulf E. Husebø fra Luftforsvaret er sjef for H.M. Kongens adjutantstab og har ansvaret for adjutanttjenesten. Han er også bindeledd mellom Det Kongelige Hoff og Forsvaret. I tillegg er sjef adjutantstaben hoffets prosjektleder og koordinator for inn- og utgående statsbesøk. Overadjutant- og adjutantstillingene kan ikke søkes. Aktuelle kandidater forespørres. Den 1. september hvert år skiftes det ut en overadjutant og en vakthavende adjutant for H.M. Kongen og for H.K.H. Kronprinsen. Dette skjer normalt i et treårig roterende system. Ved skiftet i 2005 var det overadjutant for H.M. Kongen fra Luftforsvaret og H.M. Kongens vakthavende adjutant fra Sjøforsvaret som ble skiftet ut.

2005 har vært preget av et høyt aktivitetsnivå. Hele adjutantstaben deltok i gjennomføring av statsbesøket fra Japan i mai og det offisielle besøket fra Sverige i juni. I tillegg har representanter fra adjutantstaben fulgt H.M. Kongen og H.K.H. Kronprinsen i forbindelse med offisielle reiser i inn- og utland. Utover dette har adjutantstaben deltatt ved Stortingets høytidelige åpning 11. oktober, ved høytidelige audienser hvor nye ambassadører overleverer sine akkreditiver, samt ved andre offisielle og høytidelige begivenheter i 2005.

KONGELIGE ORDENER OG MEDALJER
DEN KONGELIGE NORSKE ST. OLAVS ORDEN

Den Kongelige Norske St. Olavs Orden ble stiftet av Kong Oscar I i 1847 og tildeles som «belønning for utmerkede fortjenester av fedrelandet og menneskeheten». H.M. Kongen er ordenens Stormester. St. Olavs Orden er oppkalt etter helgenkongen, Olav den hellige. Med unntak av Kongelige og Statsoverhoder tildeles St. Olavs Orden i dag kun til nordmenn.

H.M. Kongen oppnevner, etter innstilling fra hoffsjefen, et ordensråd. I 2005 har ordensrådet bestått av regjeringsråd Nina Frisak (kansler), arbeidende styreformann Benedicte Berg Schilbred (visekansler), hoffsjef Rolf Trolle Andersen (skattmester), spesialrådgiver Kirsten Vinje Gunnerud, professor Eivind Hiis Hauge, og administrerende direktør Didrik Munch.

Ordenskanselliet ledes av kansellisjef Egil Vindorum. Kansellisjefen er direkte underlagt hoffsjefen og inngår i hoffsjefens stab. Kansellisjefen assisteres av kansellist Thomas Gram og ordenssekretær Sven Gj. Gjeruldsen.

Ordensrådet gir H.M. Kongen råd om tildeling av St. Olavs Orden til norske borgere. Det har i 2005 vært avholdt tre møter i Ordensrådet og det er totalt behandlet 107 saker. Av disse er 14 administrative, 93 tildelingsforslag hvorav 54 saker ble innvilget, 27 saker gitt avslag, og 9 ble utsatt. Tre saker er overført til vurdering under Den Kongelige Norske Fortjenstorden. Det Kongelige Hoff ga i 2005 ut heftet «Retningslinjer for ordener og medaljer» i norsk og engelsk utgave.

EGIL VINDORUM
KANSELLISJEF

UTDELINGER I 2005
STORKORS

H.K.H. Hertugen av Värmland
Prins Carl Philip av Sverige

H.K.H. Hertuginnen av
Hälsingland og Gästrikland
Prinsesse Madeleine av Sverige

H.K.H. Kronprinsesse Mary
Elizabeth av Danmark

Kosmo, Jørgen Hårek
Tidligere Stortingets President

KOMMANDØR MED STJERNE

Diesen, Sverre
Forsvarssjef og general, Oslo

Killengreen, Ingelin
Politidirektør, Oslo

Næss, Arne Dekke Eide
Professor, dr. philos., Oslo

Svedman, Sven Erik
Utenriksråd, Oslo

Tellefsen, Arve
Fiolinist, Oslo

Ullmann, Liv
Skuespiller, Oslo

KOMMANDØR

Brende, Børge
Tidligere statsråd, Oslo

Dahlhaug, Arne Bård
Generalløytnant, Oslo

Devold, Kristin Krohn
Tidligere statsråd, Oslo

Foss, Per Kristian
Tidligere statsråd, Oslo

Fosse, Jon
Forfatter, Bergen

Gabrielsen, Ansgar
Tidligere statsråd, Lista

Grünfeld, Berthold
Professor, dr. med., Oslo

Gaarder, Jostein
Forfatter, Oslo

Hovland, Egil
Komponist, Fredrikstad

Jernsletten, Nils
Professor, Tromsø

Ludvigsen, Svein Harald
Tidligere statsråd, Tromsø

Mohn, Trond
Adm. direktør, Bergen

Nystedt, Knut
Komponist, Oslo

Reksten, Jan
Viseadmiral, Stavanger

Røkke, Mona
Fylkesmann, Tønsberg

Skogsholm, Torild
Tidligere statsråd, Oslo

Solberg, Erna
Tidligere statsråd, Bergen

Takla, Lars Arne
Adm. direktør, Sandnes

Tversland, Berit
Kabinettssekretær, Asker

Walløe, Lars
Professor, Oslo

Wilhelmsen, Arne
Seniorleder, Oslo

Wilhelmsen, Gjert
Seniorleder, Oslo

Aasland, Tora
Fylkesmann, Stavanger

RIDDER 1.KLASSE

Befring, Edvard
Professor, Oslo

Berg, Kirsten Marie Bråten
Sølvsmed og folkemusiker, Rysstad

Bergh, Karin Krog
Jazzsanger, Oslo

Bjelland, Christian
Industribygger, Stavanger

Brakstad, Knut
Ass. kabinettssekretær,
Asker

Brimi, Arne
Kokk, Vågå

Brockmann, Jan
Professor, Oslo

Bunkan, Berit Heir
Fysioterapeut, Oslo

Ekornes, Jens Petter
Seniorrådgiver, Ikornes

Gram, Thomas Andreas
Kansellist og major, Oslo

Gunnerud, Kirsten Vinje
Spesialrådgiver, Arendal

Harson, Bjørn Geirr
Sjefingeniør, Hønefoss

Honerød, Anne Grete
Direktør, Rosendal

Hov, Jon Østeng
Forfatter, Ålen

Johannesen, Christer Olav
Oberst, Oslo

Krogvold, Morten
Fotograf, Vågå

Lerum, Kåre Norvald
Adm. direktør, Sogndal

Manshaus, Karl-Edwin
Departementsråd, Oslo

Müller-Nilssen, Aage
Seniorkonsulent, Oslo

Myhre, hans Olav
Professor, dr. med., Trondheim

Nedrebø, Reidar
Økonomisjef, Rosendal

Norderhaug, Magne
Instituttleder, Borgheim

Rasmussen, Knut
Professor, dr.med., Tromsø

Zahl, Kai
Grunnlegger, Sande i Vestfold

DEN KONGELIGE NORSKE FORTJENSTORDEN

Den Kongelige Norske Fortjenstorden ble stiftet av Kong Olav V i 1985. Den tildeles utenlandske borgere og norske borgere, fast bosatt i utlandet, som belønning for særlig fortjenstfullt virke for norske interesser. Ordenen tildeles også utenlandske offentlige tjenestemenn i Norge for diplomatiske og konsulære fortjenester. H.M. Kongen er ordenens Stormester.

Hoffsjef Rolf Trolle Andersen er formann i ordensrådet, som i 2005 i tillegg har bestått av protokollsjeff Anne Lund i Utenriksdepartementet og kansellisjeff Egil Vindorum i St. Olavs Orden. Ordenens sekretariat ivaretas av Utenriksdepartementet under ledelse av kansellisjeff Øystein Braathen assistert av ordenssekretær Sven Østråt Owe.

Ordensrådet gir H.M. Kongen råd om tildeling av Fortjenstorden til norske og utenlandske borgere. Det har i 2005 vært avholdt to møter i Ordensrådet og det er totalt behandlet 88 saker, hvorav 62 for embetsfortjeneste. 10 saker ble avvist og 2 ble utsatt i påvente av ytterligere informasjon.

UTDELINGER I 2005
STORKORS

Choi, Byung-hyo
Ambassadør, Sør-Korea

Huhtaniemi, Pekka Juhani
Ambassadør, Finland

Lilholt, Sten Erik Malmberg
Ambassadør, Danmark

Ong, John Doyle
Ambassadør, USA

Rebagliati, Orlando Ruben
Ambassadør, Argentina

Sydow, Bjørn von
Riksdagens talmann, Stockholm

Winkermann, Horst
Ambassadør, Tyskland

KOMMANDØR

Agre, Peter
Nobelprisvinner, USA

Bjørndal, Martin
Ambassadør, Caracas

Devine, Maury
Styreleder, USA

Favreau, Pierre
Forsvarsattaché, Frankrike

Grutle, Åge
Ambassadør, Tokyo

Kleberg, Margareta Wallenius
Direktør, Stockholm

Kwizda, Franz
Konsul, Wien

Leijon, Anna-Greta
Direktør, Stockholm

Leikvang, Jan Erik
Ambassadør, Kabul

Olsen, Kathie
Visedirektør, Washington DC

Patch, James
Luftattaché, USA

Scatigno, Francesco
Oberst, Italia

Seim, Lasse Sigurd
Ambassadør, Kairo

Stava, Nils Olav
Ambassadør, Riga

Toreng, Tore Håvard
Ambassadør, Katmandu

RIDDER 1. KLASSE

Anderson, Paul Stewart
Konsul, Chicago

Bjerkem, Svern Joar
Ordenssekretær, Oslo

Bugge-Mahrt, Jan
Ambassadør, Riyadh

Chang, Ki Mook
Apoteker, Sør-Korea

Dalborg, Hans
Direktør, Stockholm

Eisenreich, Berthold
Oberstløytnant, Tyskland

Føreland, Gunnar
Ambassadør, Lilongwe

Gaugg, Peter
Konsul, Innsbruck

Gaustadsæther, Thorbjørn
Ambassadør, Maputo

Hansen, Rolf Willy
Generalkonsul, Minneapolis

Hrynkow, Sharon
Direktør, USA

Jensen, Tom
Direktør, Frankrike

Lemhagen, Ingmar
Lektor, Sverige

Lønnebotn, Trygve
Konsul, Madison

Porsche, Wolfgang
Konsul, Salzburg

Scheidbach, Heinz
Konsul, Graz

Sjögren, Christer
Artist, Sverige

Vigtel, Terje
Ambassadør, Lusaka

Wibye, Carl Schiøtz,
Ambassadør, Skopje

Aasheim, Rune
Generalkonsul, Murmansk

ST. OLAVS MEDALJEN

St. Olavs medaljen ble stiftet av Kong Haakon VII i 1939 «til belønning av fortjenester ved utbredelse av kjennskap til Norge og fremme av forbindelsen mellom det utflyttede Norge og hjemlandet». St. Olavs medaljen kan tildeles nordmenn og utlendinger. Medaljen utdeles i sølv med krone.

UTDELINGER I 2005

Boreson, Stanley
Kulturformidler, Seattle

Christoffersen, Leif Edward
Seniorrådgiver, Arendal

Hvistendahl, Else
Journalist, New York

Nordbustad, Frøydis
Misjonær, Årdal

Tomson, Ollie Jay
Bankdirektør, Mason City

Ørmen, Per
Sykepleier, Oslo

KONGENS FORTJENSTMEDALJE

Kongens Fortjenstmedalje ble stiftet av Kong Haakon VII i 1908 til belønning for særlig fortjenstfull innsats over lengre tid i samfunnslivet i offentlig stilling eller verv, ved innsats i frivillige organisasjoner eller ved annen personlig virksomhet av samfunnsnyttig betydning som kunst, kultur, vitenskap, sosialt og humanitært virke. Medaljen kan også tildeles ved særlig fortjenstfullt arbeid gjennom lang tid i privat eller offentlig tjeneste, hvor innsatsen ligger betydelig over det normale og hvor vedkommende også har vist aktiv innsats innenfor eller utenfor sin arbeidsplass. Tjenestetidens varighet må i alminnelighet ikke være under 40 år. I helt spesielle tilfeller tildeles medaljen i gull. Søknad om tildeling stiles til H.M. Kongen og sendes gjennom Fylkesmannen.

Søknad om tildeling av Kongens Fortjenstmedalje bør innsendes i nær tilknytning til opphør av den virksomhet som skal belønnes.

UTDELINGER I 2005
GULL

Baker, Jan
Kunstmaler, Ski

Bakke, Ole Otto
Assurandør, Lillehammer

Berg, Odd Magne
Administrerende direktør, Sandnes

Blegen, Kari
Sivilingeniør, Gjøvik

Bore, Thor Bjarne
Sjefredaktør, Stavanger

Brunvoll, Arve
Professor, Nyborg

Budde, Egil
Flyfraktsjef, Asker

Bygnes, Per
Skolesjef, Sørbøvåg

Carlsson, Ulf Ramberg
Bedriftsleder, Trondheim

Dahl, Leonhard
Senioringeniør, Molde

Danielsen, Chester
Vegsjef, Stavanger

Dokka, Hellik
Murmester, Kongsberg

Døving, Karl A.
Gårdbruker, Valldal

Egeli, Hilmar Sten
Boligsjef, Stavanger

Fagerlund, Bjørn
Oberstløytnant, Oslo

Finsrud, Roar
Rådgivende ingeniør, Gressvik

Haugland, Jan Erling
Regiondirektør, Trollåsen

Heide-Steen jr, Harald
Skuespiller, Oslo

Helland, Sverre
Elektroingeniør, Eikangervåg

Hermansen, Bjørn Lasse
Spesialrådgiver, Drøbak

Husby, Olaug
Jordmor, Levanger

Instanes, Bjarne
Sivilingeniør, Fana

Jansen, Sigurd Alf
Musiker, Oslo

Johnson, Stein
Idrettskonsulent, Oslo

Kleveland, Olav Arne
Lektor, Evje

Kyrdalen, Lavrantz
Avdelingsoverlege, Biri

Kyvåg, Frode Jarl
Administrativ leder, Oslo

Lie, Helga
Leder, Vennesla

Lykke, Trond
Kjøpmann, Trondheim

Løchen, Synøve
Leder, Sandvika

Maraas, Sigmund
Områdeleder, Loddefjord

Mosbakk, Kurt Malvin
Tidligere fylkesrådmann, Sarpsborg

Møller, Arvid
Programsekretær, Lillehammer

Nitter-Hauge, Sigurd
Professor, dr. med., Oslo

Nupen, Dagfinn Svein
Lærer, Ørsta

Nygaard, Bjart
Administrerende direktør, Nesttun

Ohm, Ole Jørgen
Professor, dr. med., Bergen

Olaussen, Tor
Prosjektleder, Sjetnemarka

Orning, Otto Markvard
Senterleder, Oslo

Pedersen, Øivind
Forlagsdirektør, Bekkestua

Prestegård, Gunnar
Forstander, Oslo

Rasmussen, Leif
Innkjøpssjef, Moi

Rasmussen, Nils
Salgsdirektør, Moi

Refsdal, Sjur
Professor, Oslo

Remø, Charles
Organisasjonsleder, Leinøy

Rootwelt, Kjell
Professor, dr. med., Oslo

Ruhs, Erik
Disponent, Oslo

Sandnes, Arne
Major, Sandnes

Sandvik, Karl Andreas
Verftseier, Fitjar

Skurtveit, Rasmus
Kirkeverge, Ulset

Slaastad, Rolf Andreas
Avdelingsoverlege, Gjøvik

Smith-Sørensen, Birger F.
Skipsreder, Færvik

Stugu, Eva Sandvik
Musikkpedagog, Stabekk

Støland, Johan Kolbjørn
Lærer, Kyrksæterøra

Sundtoft, Kristian
Økonomidirektør, Lillesand

Sydnes, Ole Andreas
Administrerende overlege, Haugesund

Telje, Are
Sivilarkitekt, Oslo

Terray, Lazlo Geza
Sogneprest, Råde

Thorsager, Carl Fredrik
Daglig leder, Mandal

Tobiassen, Rolf
Avdelingsdirektør, Haslum

Torp, Fredrik A. Svenning
Sivilarkitekt, Oslo

Tvenge, Marit Anny Løken
Kulturarbeider, Lomen

Vik, Arne
Verftseier, Fitjar

Wiegels, Olav
Kulturmedarbeider, Rykkinn

Wikdal, Lars Andreas
Intendant, Oslo

Ziesler, Jan Fredrik
Overlege, Oslo

Ødegaard, Ola
Generalsekretær, Dokka

Aasen, Terje
Miljøvernssjef, Bergen

SØLV

Amundsen, Rolf
Ambulanseier, Langesund

Andersen, Rolf
Diakon, Færvik

Andersen, Aage Roar
Avdelingsleder, Oslo

Andresen, Finn Olav
Ekspeditør, Spydeberg

Andresen, Helge
Havnedirektør, Søgne

Andresen, Rolf Erling
Salgskonsulent, Kristiansand

Andseth, Helge
Bussjåfør, Skjetten

Assebølstør, Dagfinn Hans
Rektor, Kjøpsvik

Ausland, Torbjørn
Rektor, Gjerstad

Bagaasen, Svenn
Nyhetsredaktør, Hønefoss

Bakka, Ragnar
Oberstløytnant, Hjellestad

Bakke, Kirsten
Søndagsskolelærer, Lena

Bakke, Per Odvard
Elektromontør, Flekkerøy

Bakken, Ragnar Elias
Rektor, Ørskog

Barman, Arne Inge
Gründer, Ålesund

Beisland, Johanna Guttormsen
Lærer, Grimstad

Bendiksvold, Gerd
Førstekonsulent, Trondheim

Benjaminsen, Otto Reidar
Telemontør, Kabelvåg

Berg, Marta Karia
Foreningsleder, Mathopen

Berget, Magne Olav
Økonomisjef, Dokka

Berre, Ivar
Lærer, Levanger

Bjørklund, Kjell
Lagerekspeditør, Tofte

Blom, Knut Arvid
Håndverksmester, Oslo

Bogerød, Odd
Organist/Kantor, Horten

Bosheim, Kari
Rådgiver, Porsgrunn

Bottolfsen, Shirley
Tannlegeassistent, Bodo

Brandbu, Frank Tommy Utviklingstekniker, Skollenborg	Eikenes-Holmedal, Olav Fabrikkarbeider, Holmedal	Grepstad, Arne Sanger, Straumsgrend	Holgersmone, John Dirigent, Grue i Finnskog	Kofstad, Johan Overlege, Oslo	Malde, Erling Kjøttskjærer, Sandnes
Brandsar, Randi Berit S. Tannlegesekretær, Skjåk	Eikvil, Egil Yngvar Redaksjonssjef, Oslo	Grip, Odd Lagermann/selger, Kristiansund	Holmelid, Marit Konsulent, Asker	Kolvik, Alfhild Speiderleder, Ørnes	Mamen, Hans Christen Prost, Hvalstad
Brandtzæg, Einar Martin Kjøpmann, Haugesund	Eilertsen, Karl Idrettsleder, Harstad	Grobe, Kjell Politiinspektør, Skjetten	Holte, Bjørg Sjefssykepleier, Tromsø	Kortner, Bjørn Kontorsjef, Skien	Marken, Thorleif Kristian Lensmann, Brattvåg
Brun, Gunnar Røhder Distriktssjef, Oslo	Einarsen, Britt Kirsten Sykepleier, Oslo	Groseth, Reidun Marthe Kulturarbeider, Oslo	Husem, Ellen Elisabeth Bibliotekar, Oslo	Kristiansen, Ingolf Skomaker, Rykkinn	Martinsen, Per Erik Avdelingsleder, Klavestadhaugen
Bruntveit, Agnar Johannes Distribusjonsleder, Haugesund	Ekjord, Karin Merete Konsulent, Oslo	Grønlie, Karl Dirigent, Porsgrunn	Hustad, Alf Johan Kultursjef, Tomrefjord	Kristiansen, John Egil Transformormontør, Greåker	Mathiesen, Reidun Konsulent, Finstadjordet
Bruun, Ellinor Søndagsskolelærer, Bodø	Enger, Terje Opplæringsansvarlig, Jessheim	Gundersen, Lars Gunder Direktør, Grimstad	Hvidsten, Jens-Petter Pølsemaker, Langhus	Kristiansen, Kjell Evert Ingeniør, Jar	Meland, Ole Tobias Sjåfør, Drammen
Bryn, Torstein Eksportsjef, Sandefjord	Erlandsen, Arvid Journalist, Steinkjer	Gundersen, Odd Jostein Sjøkaptein, Stord	Høie, Berner Søndagsskole, Kvitsøy	Kristiansen, Thor Henning Prosjektkoordinator, Porsgrunn	Meltvik, Olav Avdelingsformann, Tyssebotn
Bråddli, Per Meieriarbeider, Vikeså	Erøy, Brita Søndagsskolelærer, Erfjord	Gynnild, Aslaug Pensjonist, Midtre Gauldal	Haandlykken, Inge Karl Gårdbruker, Brumunddal	Krosshavn, Per Holter Undervisningsinspektør, Ski	Mjøen, Helene Konsulent, Siljan
Børgesen, Gerd Foreningssekretær, Haugesund	Evensen, Harald Magnus Produksjonsarbeider, Bøverbu	Hagen, Gunnar Schiong Hovedstevnevitne, Oslo	Håøya, Lilly Alvilde Leder, Brevik	Kvalsund, Birger Misjonsleder, Nerlandsøy	Monsen, Willy Salgsdisponent, Bergen
Baardseth, Stein Lærer, Seljord	Finnøy, Leif Montør, Volda	Hagen, Tormod Skolesjef, Fannrem	Isaksen, Kirsten Seniorkonsulent, Oslo	Kvalø, Odd Roger Rektor, Ottersøy	Mork, Marit Gunvor Rådgiver, Oslo
Christensen, Kjell Walter Dirigent, Finstadjordet	Fjelde, Kasper Søndagsskolelærer, Jørpeland	Hallaråker, Ella Marie Søndagsskolelærer, Bremnes	Jacobowitz, Doris Menighetsarbeider, Oslo	Kvifte, Kristian Rutebilsjåfør, Gjerstad	Mork, Mathias Rektor, Risør
Christophersen, Lars Kjøpmann, Skånevik	Fjelde, Kåre Frelsessoldat, Jørpeland	Hamarsland, Arne Førstekonsulent, Søreidgrend	Jacobsen, Arne Magne Persontrafikkleder, Harstad	Larsen, Alf Andreas Fabrikkarbeider, Erdal	Mæhlum, Ragnar Rektor, Gjøvik
Dahle, Svein Åge Ekspeditør, Skien	Flagestad, Knut A. Doktor, Ålen	Hannisdal, Olav L. Rektor, Lindås	Johannesen, Rangvald Fisker, Lurøy	Larsen, Lars Henrik Salgssjef, Moss	Nesse, Hans Monsen Søndagsskolelærer, Bremnes
Dahlin, Åse Lærer, Ballangen	Fredriksen, Reidar Alfred Rådmann, Overhalla	Hansen, Eivind Andreas Rektor, Sandefjord	Johansen, Arnt Erik Formann, Trollåsen	Larsen, Unni Førstesekretær, Moss	Nesse, Kåre Gustav Daglig leder, Balestrand
Dale, Bendik Seniorkonsulent, Skien	Fremstad, Konrad Korpsmusiker, Fall	Hansen, Erling Kjell Overingeniør, Fenstad	Johnsen, Oddvar Fabrikkarbeider, Moss	Larssen, Liv Åse Konsulent, Tromsdalen	Nilsen, Asbjørn Høgskolektor, Halden
Dalland, Georg Disponent, Sæbøvågen	Frick, Bjørg Avdelingssjef, Oslo	Hanssen, Magnus Oskar Emissær, Misvær	Josefsen, Arne Musikalsk leder, Fredrikstad	Lavik, Bjørn Lensmann, Mosterhamn	Nordby, Gunnar Typograf, Oslo
Damtjernhaug, Ruth Frisør, Kongsberg	Frøseth, Betsy Skuespiller, Verdal	Hasle, Tore Tillitsvalgt, Lillehammer	Kalleberg, Josef Søndagsskolelærer, Øvrebø	Lie, Sigrun Heggelund Arbeidsleder, Florvåg	Nygård, Birger Ordfører, Høydalsmo
Drolsum, Kristoffer Lokomotivfører, Hønefoss	Furusest, Kari Lærer, Kråkstad	Haugsbjerg, John Båtbygger, Steinsland	Karlsen, Ragnhild Helene Håndmaler, Moss	Lindquist, Sven Speiderleder, Drammen	Nyseter, Eivind Regnskapsmedarbeider, Tynset
Dybdal, Bjørn W Stålsveiser, Hunndalen	Gahre, Arne Ulrik Tidligere hotelleier, Mandal	Havnes, Kjell Arnfinn Økonomisjef, Molde	Kleppe, Audun Direktør, Skien	Lindseth, Hans Albert Sjøkaptein/inspektør, Porsgrunn	Nystykket, Ellinor Handelsgartner, Orkdal
Dyngeland, Liv Barnepleier, Kallandseidet	Gausen, Helge Skuespiller, Verdal	Hermansen, Ivar Johan Avdelingsdirektør, Mandal	Klungseth, Johannes Trygdesjef, Notodden	Lund, Bjørn Hallvard Rektor, Steinkjer	Næss, Arnljot Fylkesutdanningssjef, Tromsø
Eider, Svein Egil Ungdomsleder, Kristiansand	Gimmestad, Elisabeth Telegrafarbeider, Gimmestad	Hjellegerde, Mindor Fabrikkeier, Sykkylven	Knotten, Jostein Bussjåfør, Gursken	Løkken, Odd Telemontør, Sør-Fron	Oksefjell, Ruth Lærer, Hornes
Eier, Ole Erik Redaksjonsmedarbeider, Årnes	Gjestrumbakken, Bjørg Hjelpepleier, Reinsvoll	Hjelme, Nils Helge Underdirektør, Oslo	Knutsen, Harald Kaaber Seniorkonsulent, Lillestrøm	Låmfjell, Odd Roger Bankfunksjonær, Langhus	Olsen, Annelise Senterleder, Bergen
Eikemo, Torunn Audny Bibliotekar, Gjøvik	Gregersen, Terje Medarbeider, Sande	Hoen, Ole B. Bonde, Hokksund	Kobbeltvedt, Norolf Postbud, Stord	Madsø, Leif Områdeansvarlig, Våler	Olsen, Harald Formann, Porsgrunn

Olsen, Odd Birger Forretningsfører, Orkanger	Rydje, Arnold Vinduspusser, Nybergsund	Stangeland, Edith Søndagsskolelærer, Sandnes
Olsen, Per Fredrik Seksjonssjef, Moss	Røiseland, Bent Bonde, Mandal	Stiegler, Reidar Høyesterettsadvokat, Eidsvåg
Olsen, Svein-Erik Spesialrådgiver, Rasta	Rønningen, Ole Hanssønn Lokalhistoriker, Lillehammer	Strondli, Eivind Bonde, Morgedal
Omdal, John Pensjonist, Stavanger	Sanderød, Per Fylkesagronom, Ås	Styrmoe, Olaf Jacob Bedriftsleder, Oslo
Opgård, Pauli Dirigent, Engerdal	Sandstu, Nils Peder Politistasjonssjef, Leirsund	Sunde, Wenche Karin Fylkespedagog, Fyllingsdalen
Pande, Helene Overlege, Oslo	Sandvik, Anne Lise Klungseth Servitør, Longyearbyen	Sveinall, Kjell Lærer, Brennåsen
Paulsen, Arne Ortopediingeniør, Oslo	Sandvik, Bjørn Anleggsleder, Suldalsosen	Svela, Johanne Pensjonist, Stavanger
Paulsen, John Skipsfører, Bergen	Sandvik, Peder Kolbein Søndagsskolelærer, Stavanger	Syslak, Bergvin Pianostemmer, Oslo
Paulsen, Ove Jan Rektor, Lindås	Sebergsen, Marit Førstekonsulent, Finnsnes	Syversen, Harald Syver Markedssjef, Greåker
Pedersen, Harald Seniorrådgiver, Skedsmokorset	Singstad, Jens Olav Skolesjef, Melhus	Syvertsen, Finn Peter Havnefogd, Moss
Pedersen, Jan Magne Speiderleder, Skien	Sivertsen, Marie Altmuligkvinne, Bergen	Syverud, Ragnhild Eugenie Ekspedisjonsleder, Moss
Pedersen, Jan Otto Richard Svømmeinstruktør, Kristiansand	Skarpholt, Jorun G. Kopieringsleder, Tomter	Sølsnes, Turid Hagen Avdelingsoversykepleier, Oslo
Pedersen, Per Albert Lærer, Bud	Skatvedt, Knut Disponent, Nannestad	Sørby, Harald Olaf Systemsjef, Oslo
Pedersen, Toralv Rektor, Sirma	Skeppstedt, Laila Kontorsjef, Oslo	Thorkildsen, Odd Transportarbeider, Torp
Petersen, Brynhild Kulturarbeider, Mo i Rana	Skibsrud, Roald Bedriftsleder, Evje	Thue, Anders K. Trygdesjef, Balestrand
Pettersen, Birgit Sigrid Avdelingsbioingeniør, Oslo	Skjelsvik, Edmun Agnar Rådmann, Terråk	Thunestvedt, Bjørg Solveig Instruktør, Flekkefjord
Pettersen, Terje Overbrannmester, Lier	Skovdahl, Sigrun Helene Lærer, Ski	Tjønn, Reidar Rådgiver, Leikanger
Pettersvold, Svein Tore Redaksjonsjef, Skien	Skovly, Henry Werner Namsmann, Tuddal	Toftner, Gunnar Melvin Elektromontør, Maura
Rasmussen, Jan Reidar Kultursjef, Bergen	Skregeli, Arvid Leif Togdriftsleder, Moi	Trondskog, Britta Louise Styrer, Geilo
Rasmussen, Sidsel Selma Typograf, Rakkestad	Skaare, Svein Helge Rektor, Hvalstad	Tødel, Ole K. Gårdbruker, Lensvik
Ree, Terje Meierisjef, Klepp	Snelbakken, Inger Alfhild Lakkerer, Saltnes	Ulveseth, Kristi Helena Søndagsskolearbeider, Fjell
Romstad, Erling Bygartner, Lillehammer	Soelberg, Svein Rektor, Flatanger	Underbakke, Bjørg Søndagsskolelærer, Sand
Rustgaard, Gunnar Eiendomssjef, Kolbotn	Stadaas, Jan Olav Professor, Oslo	Valderhaug, Arne Avdelingssjef, Ålesund

Vellene, Jens Magne Rektor, Engeslan	Vingelen, Jon Assisterende rådmann, Tolga	Økland, Leif Søndagsskolelærer, Randaberg
Vestbøstad, Nils Birger Søndagsskolelærer, Fitjar	Volden, Magne Førstesekretær, Lillehammer	Øygard, Bjørg Rådgiver, Lom
Vestre, Kåre Lærer, Vatne	Våtsveen, Idun Kjøkkenleder, Odnes	Aakvik, Laila Margrete Frisør, Sandefjord
Vidnes, Per Arne Administrerende direktør, Ålesund	Wold, Kjell Valter Revisor, Råde	

H.M. KONGENS ERINDRINGSMEDALJE

H.M. Kongens Erindringsmedalje ble innstiftet i 1906 av Kong Haakon VII som belønning til personell som har vist særlig fortjenstfullt virke i H.M. Kongens tjeneste. Medaljen kan også tildeles utlendinger i forbindelse med statsbesøk og H.M. Kongens reiser i utlandet, og personer tjenestegjørende ved Norges utenriksstasjoner som har gjort en særskilt innsats som bør påskjønnes.

UTDELINGER 2005 - GULL

Kjernli, Tore
Arbeidsleder, Oslo

UTDELINGER 2005 - SØLV

Andersen, Richard
Lakei, Oslo

Christie, Erna
Stasjonssjef, Aberdeen

Berg, Hanne
Gartner, Asker

Neshagen, Vidar
Assisterende hovmester, Oslo

KONGEHUSETS 100-ÅRSMEDALJE

I forbindelse med at det 25. november 2005 var 100 år siden Prins Carl av Danmark steg i land som norsk Konge, besluttet H.M. Kong Harald V at det skulle innstiftes en egen medalje.

Medaljen bærer innskriften «Kongehuset 100 år».

HANS MAJESTET KONGEN BÆRER SELV MEDALJEN SOM ER TILDELT FØLGENDE PERSONER:

H. M. Dronningen
H.K.H. Kronprinsen
H.K.H. Kronprinsessen
H.K.H. Prinsesse Ingrid Alexandra
Prins Sverre Magnus
Prinsesse Märtha Louise
Prinsesse Ragnhild fru Lorentzen
Prinsesse Astrid fru Ferner

Ari Behn
Maud Angelica Behn
Leah Isadora Behn
Erling S. Lorentzen
Haakon Lorentzen
Martha Lorentzen
Olav Lorentzen
Christian Lorentzen
Sophia Lorentzen
Ingeborg Ribeiro Lorentzen
Paulo Ribeiro
Victoria Ribeiro
Ragnhild Lorentzen
Aron Long
Johan Martin Ferner
Cathrine Ferner Johansen
Arild Johansen

Sebastian Johansen
Madeleine Johansen
Benedikte Ferner
Alexander Ferner
Margret Gudmundsdottir
Edward Ferner
Stella Ferner
Elisabeth Ferner
Benjamin Beckman
Carl-Christian Ferner
Marius Borg Høiby

Stortingets President
Thorbjørn Jagland
Statsminister Jens Stoltenberg
Høyesterettsjustitiarius Tore Schei

Statsråd Kristin Halvorsen
Statsråd Åslaug Haga
Utenriksminister Jonas Gahr Støre
Statsråd Øystein Djupedal
Statsråd Erik Solheim
Statsråd Helen Bjørnøy
Statsråd Bjarne Håkon Hanssen
Statsråd Sylvia Brustad
Statsråd Karita Bekkemellem
Statsråd Odd Eriksen
Statsråd Helga Pedersen
Statsråd Knut Storberget
Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen
Statsråd Trond Giske
Statsråd Odd Roger Enoksen
Statsråd Terje Riis-Johansen
Statsråd Liv Signe Navarsete
Statsråd Heidi Grande Røys

Stortingets Visepres. Carl I. Hagen
Lagtingets President Inge Lønning
Lagtingets Visepres. Jon Lilletun
Odelstingets President Berit Brørby
Odelstingets Visepres.
Olav Gunnar Ballo
Sametingets President Aili Keskitalo
Regjeringsråd Nina Frisak
Utenriksråd Sven Erik Svedman
Stortingets direktør Hans Brattestå
Stortingets ombudsmann for
forvaltningen Arne Fliflet
Riksrevisor Bjarne Mørk Eidem
Protokollsjeff Anne Lund
Ass. Protokollsjeff /Avdelingsdirektør
Thomas Hauff
Forsvarssjef, General Sverre Diesen
Sjef H.M. Kongens Garde,
Oberstløytnant Jan Magnus Brekkhus
Politidirektør Ingelin Killengreen

Fylkesmann Hans Johan RøsJORDE

Fylkesmann Anne Enger Lahnstein
Fylkesmann Sigbjørn Johnsen
Fylkesmann Kristin Hille Valle
Fylkesmann Kirsti Kolle Grøndahl
Fylkesmann Mona Røkke
Kst. Fylkesmann Arne Malme
Fylkesmann Hjalmar Inge Sunde
Fylkesmann Ann-Kristin Olsen
Fylkesmann Tora Aasland
Fylkesmann Svein Alsaker
Fylkesmann Oddvar J. Flæte
Fylkesmann Ottar Befring
Fylkesmann Kåre Gjønnes
Fylkesmann Inger Lise Gjørv
Fylkesmann Åshild Hauan
Kst. Fylkesmann, Bård M. Pedersen
Fylkesmann Gunnar Kjønnøy

Politimester Anstein Birger Gjengedal
Politimester Otto Stærk
Politimester Stein Ulrich
Politimester Jørgen Lyder Høidahl
Politimester Svein Opsahl
Politimester Einar Henriksen
Politimester Tore Vigen
Politimester Georg Isdahl
Politimester Christine Fossen
Politimester Torodd Veiding
Politimester
Marie Benedicte Bjørnland
Politimester Geir Sønstebo
Politimester Bjørn Hareide
Politimester Olav Sønderland
Politimester Karl Henrik Sjursen
Politimester Ragnar Auglend
Politimester Kjell Ese
Politimester Arne Sverre Karoliussen
Politimester Arnstein Nilssen
Politimester Per Marum
Politimester Trond Prydtz
Politimester Håvard Fjærli
Politimester Tone Vangen
Politimester Elisabeth Kaas
Politimester Truls Fyhn
Politimester Arild Aaserød
Politimester Ketil Haukaas
Politimester Bent Fredrik Moe
Sysselman Per Sefland
Biskop Finn Wagle
Biskop Ole Christian Mælen Kvarme
Biskop Odd Bondevik
Fungerende biskop
Per Otto Gullaksen
Biskop Rosemarie Kohn
Biskop Laila Riksaasen Dahl
Biskop Olav Skjevesland
Biskop Ernst Oddvar Baasland
Biskop Ole Danbolt Hagesæther

Biskop Øystein Larsen
Biskop Per Oskar Kjolaas
Ordfører Per Ditlev-Simonsen
Ordfører Morten Wang
Byrådsleder Erling Lae

Hoffsjeff Rolf Trolle Andersen
Hoffmarskalk Arne Omholt
Kabinettssekretær Berit Tversland
Slottsforvalter Ragnar Osnes
Stabssjeff Gry Mølleskog
Hoffintendant Lars Christian Krog
Informasjonssjeff Astrid Versto
Seniorrådgiver Lise Harlem
Kultursjeff Maisen Bonnevie
Ass. kabinettssekretær Knut Brakstad
Informasjonsrådgiver
Sven Gj. Gjeruldsen
Protokollrådgiver/ass. avdelingssjeff
Anders Flågen
Ass. hoffintendant Anna Larsen
Ass. slottsforvalter Tone Gro Hugin
Ass. kabinettssekretær Eva M. Vincent
Protokollrådgiver Hanne Brusletto
Protokollsekretær Hege Hognestad
Protokollsekretær Lise Blom
Seniorsekretær Reidun Norberg
Seniorsekretær Bjørg Skogseid
Seniorsekretær Elin S. Rønning
Hoffdame Anne Heje

Arkivleder Anja Torvund
Arkivar Randi Antun Bergh
Arkivar Kirsten Marie Braaten

Bibliotekar Elin Rognan
Bibliotekar Kjersti Myrene
Bibliotekass. Åse-Marie Berg
IKT-leder Geir Leinaas
IKT-konsulent Glenn Guillot
Prosjektleder Petter T. Moshus
Tidl. informasjonssjeff Wenche Rasch
Arkivar Turid Nord

H.M. Kongens kammertjener
Geir Zimmermann

Hovmester Wiebke Heinrich
Ass. hovmester Vidar Neshagen
Sølvkammerbetjent/taffelbetjent
Eddie Skaar
Lakei Richard Andersen
Lakei Tom Iversen
Lakei Terje de Groot
Lakei Glenn Østvik

Husøkonom Aud Støen
Husøkonom-ass. Agnes Bjørndalen
Husøkonom-ass. Marianne Skotland
Husass. Vivian Bentzen
Husass. Kristin Bakkeby
Husass. Tove Bråten
Husass. Rowena Buajordet
Husass. Anne Eilertsen
Husass. Gerd Nesbak
Husass. Hilde-Gunn Aasland Brandt
Husass. Jessica Sato Simensen
Husass. Karin Helander
Husass. Philomena Blyberg

Husass. Solbjørg Tangen
Husass. Anne Berit Sandvik

Leder for H.M. Dronningens
Kammertjeneste Sidsel Wiborg
Kammertjener Camilla Schenk
Konsulent Helge Borgen
Syer Liv Huser
Syer Gro Runhovde

Kjøkkenleder Anne Britt Løkken
Ass. kjøkkenleder Xiang Xu
Kokk Marcus Soleim
Kokk Asta Ernsten
Kokk Joakim Gjessen
Kjøkkenassistent Oddny Amdam

Leder for Vakt- og sambandsseksjonen
Arild Rogstadmoen
Ass. leder for Vakt- og
sambandsseksjonen Vidar Aamodt
Sentralbordbetjent Kristin Fongaard
Slottsknekt Eskil Einang
Slottsknekt Roy Atle Kirkeby
Slottsknekt Lars Kofoed
Slottsknekt Bent Jørgen Omsveen
Slottsknekt Terje Aarsheim

Leder for bilseksjonen Bjørn Dahl
Ass. leder for bilseksjonen
Førstesjåfør Per Tangen
Sjåfør Einar Lindstrøm
Sjåfør Frank Sunde
Sjåfør Geir André Finden

Seniorsekretær Ingunn Karlsen
Prosjektleder Karen Riddervold

Driftstekniker Gunvald Frøyset
Driftstekniker Erik Larsen
Driftstekniker Bodvar Eggen
Driftstekniker Helena Nagelstad
Driftstekniker/møbeltapetserer
Aina Hartmann
Driftstekniker/møbeltapetserer
Kristin Gulbrandsrød

Driftssjeff privat Helge Aarø
Driftstekniker/elektriker
Stig Erik Borge
Driftstekniker Steinar Søsveen
Driftstekniker Anders Johnsen
Driftstekniker Finn Wamstad
Driftstekniker Kongsseteren
Erik Dalgaard
Driftstekniker Mågerø Torodd Fristad
Driftstekniker Båter Kjell Myrann

Konservator Ingeborg Anna Lønning
Registrar/kunsthistoriker
Eline Meyer Størseth
Prosjektleder reg.prosj.
Kjartan P. Hauglid
Registrar reg.prosj.
Karianne Ryen Eriksen
Registrar reg.prosj. Marianne Hylbak

Slottsgartner Thor Johansen
Prosjektsekr. Kristel Rusdal Maanum

Arbeidsleder parkene Tore Kjernli
Gartner Jo Brænden
Gartner Grete Frettem
Gartner Ralph Eden-Hunter
Gartner Birgit Marie Teigen
Gartner Ulf-Omar Gjersøyen
Gartner Irèn Sunde
Gartner Ole Johan Hildre
Gartner Hildegunn Iversen
Gartner Jenny Wallheden Krohn
Gartner Hanne Berg
Gartner Harald Riise
Arbeidsleder veksthus Bjarne Liøkel
Arbeidsleder blomsterloftet
Leif Mogerhagen
Gartner Bjørg Håkenstad
Gartner John Coles

Seniorsekretær Grete Bergamini
Husvert Hågen Setran
Kjøkkenleder Olise Øverås
Servicemedarbeider
Helle Moe Johnsen
Servicemedarbeider Mona Omar
Barnepedagog/koordinator
Maria Sikkeland
Barnepedagog Randi Husøy
Barnepedagog Kristin Aasen
Driftstekniker Kjetil Brenne
Driftstekniker Morten Pretorius

Gårdsbestyrer Ola Aanonsen
Agronom Tone Beate Grøtan
Agronom Skjalg Hilling

Controller Jan Ståle Flattum
Rådgiver Gerd Brustad
Seniorsekretær Monica Carpagnano

Personalrådgiver Gry Drage
Fung. personalrådgiver Atle Nygaard
Personalkonsulent Heidi Thingelstad
Lønnskonsulent Turid Øien
Personalsekretær Jane Solberg
Personalsekretær Barbro Koller

Regnskapssjeff Mette Tverli
Regnskapsmedarbeider Kai Holcman
H.M. Dronningens koordinator
Ellen Jøldal
Prinsesse Märtha Louises
protokollrådgiver Mari Sørli

Omvisningsleder Nina Høye
Museumsansvarlig Oscarshall Liv Bog
Kansellisjeff Egil Vindorum
Kansellist Thomas Gram

Prosjektsekretær Bjørg Wilmann
Konsulent Brith Wenche Martinsen
Konsulent Eigil Martinsen
Major Lars Erik Gudim
Kaptein Endre Knutsen
Brigader Ulf Husebø
Kommandørkaptein Frank Bondø
Oberst Jon Rikter-Svendsen
Oberst Kai Ole Holter
Kommandør Thomas Tor Wedervang
Oberst Erik Arff Gulseth

KONGEHUSETS 100-ÅRSMEDALJE
FORTS.

Orlogskaptein Per Herman Bodal
Major Terje Ågren
Oberstløytnant Liv Hilde Lundstein
Orlogskaptein Stig Henning Gjølstad
Kapteinløytnant Patrick Synnøstvedt
Major Gunn Elisabeth Håbjørg
Kaptein Øyvind Ravndal

Politioverbetjent
Derek Strøm-Normann
Politioverbetjent Johnny Asp
Politioverbetjent Trond Einar Evensen
Politioverbetjent Tom Johansen
Politiførstebetjent Dag Otto Rue
Politiførstebetjent Ola Werner Otten
Konsulent Eva Bekkelund
Politibetjent Kristin Worpvik
Politibetjent Tommy Storemark
Politibetjent Ragnar Halkjelsvik
Politibetjent Inger Helene Bendigtsen
Politibetjent Rune Sandvik Lereng
Politibetjent Cato Løken
Politibetjent Ole Wickman
Politibetjent Jørn Rune Andersen
Politibetjent Kjell Bergstrøm

Politibetjent Jahn Stenseth Nielsen
Politibetjent Ole Nordtorp
Politibetjent Gjermund Stokkli
Politibetjent Frank Rusten
Politibetjent Arne Morten Hansen
Politibetjent Jarle Ulf Myklebust
Politibetjent Geir Liane Eriksen
Politibetjent Trond Kjetil Hasund
Politibetjent Rune Alexander Eidet
Politibetjent Jan-Roar Kjelle
Politibetjent Lars Erik Svendsen
Politibetjent Lars Ivar Frøystad
Politibetjent Lars Jorde
Politibetjent Svein Erik Sandvold
Politibetjent Jørn Haagenrud
Politibetjent Geir Ove Hjemseter
Politibetjent Eivind Haug
Politibetjent Laila Bratvoldengen
Politibetjent Agnes Neeraas
Politibetjent Jørn Henriksen
Politibetjent Monica Stabell
Politibetjent Trond Øxnevad
Politibetjent Trond Bjarne Kristiansen
Politibetjent Gisle Skoglund
Politibetjent Arild Haugan
Politibetjent Jonas Lundstein
Politibetjent Helge Arntsen
Politibetjent Stian Rabe

Politibetjent Atle Fure
Politibetjent Andreas Sørum
Politibetjent Terje Bratland
Politibetjent Eivind Berggreen
Politibetjent Tore Vestgård
Politibetjent Børge Høstn
Politibetjent Roar Vagli
Politibetjent Niklas Åberg Nilsen
Politibetjent Hans Jørgen Flood

Driftssjef Terje Heggstad
Driftsleder Knut Kristiansen
Driftsleder Per-Arne Skjæveland

Tidligere Stortingets President
Jørgen Hårek Kosmo
Tidligere statsminister
Kjell Magne Bondevik

Hoffsjef Ingvald Smith-Kielland
Hoffsjef Kaare Langlete
Hoffsjef Sivert A. Farstad
Hoffsjef Lars Petter Forberg
Overhoffmesterinne
Ingegjerd Løvenskiold
Hoffmarskalk Gunerius Flakstad
Kabinettssekretær Magne Hagen

ARKIVALIAPROSJEKTET

Arkivaliaprojektet ble opprettet i 2004 og prosjektet rapporterer direkte til hoffsjefen. Seniorrådgiver Lise Harlem er ansatt som leder for prosjektet og bistås av en prosjektassistent. Andre medarbeidere er knyttet til prosjektet på timebasis.

Etablering av Arkivaliaprojektet er et uttrykk for at Hoffet ønsker å styrke innsatsen for kulturberving og kulturformidling. Prosjektets overordnede mål er å registrere, ordne og sikre historisk materiale som oppbevares på Slottet. Materialet er sammensatt og omfatter ulike typer saksdokumenter, brevvekslinger, album, bøker og fotografier, i tillegg til forskjellige gjenstander i Hoffets forvaring eller Kongefamiliens personlige eie. Noe av materialet som er gjennomgått, er avlevert til Riksarkivet. Organisasjonen ønsker å samordne forvaltningen av de fotografiske samlinger, som har vært administrert av flere instanser ved Hoffet. Arkivaliaprojektet har gjennomført et forprosjekt for å belyse ansvar og oppgaver ved evt. senere etablering av et sentralt prosjekt for registrering, vedlikehold, oppbevaring og utlån av fotografier ved Hoffet. Prosjektet er også engasjert i å innhente informasjon om organisasjon og arbeidsliv ved Hoffet i tidligere tider, som fortsatt lever i gamle medarbeideres minne. Oppgaver knyttet til jubileumsmarkeringen 1905-2005 fikk stor oppmerksomhet. Mange eksterne henvendelser ble besvart.

Seniorrådgiver ble gitt i oppdrag å være prosjektleder for Jubileumsballet som ble avholdt på Slottet 27. november med bred deltakelse fra Kongefamilien. Gjestelisten omfattet 550 innbudte gjester fra alle fylker. Gjestene gikk polonese gjennom Slottets festsaler og salonger og det historiske perspektiv ble ivaretatt i valg av meny, blomster og utsmykning. Det ble blant annet tilrettelagt en liten jubileumsutstilling i sølv, en fremvisning av praktgjenstander som Kongefamilien har mottatt ved offisielle og private begivenheter gjennom tre generasjoner.

LISE HARLEM
SENIORRÅDGIVER

DE KONGELIGE FOND

Kronprinsesse Märthas minnefond ble opprettet 1. april 1929 under navnet «Hennes Kongelige Høyhet Kronprinsesse Märthas Fond». Fondets formål er å gi økonomisk støtte til sosiale og humanitære tiltak i organisasjoner og foreninger. Bidrag ytes ikke til enkeltpersoner. Det tas sikte på å dekke behov som det ikke er en oppgave for stat eller kommune å bevilge midler til, og det gis normalt heller ikke bidrag til investeringer. Det gis bare unntaksvis tildeling for mer enn ett år ad gangen. Tildeling av bidrag finner sted i tilknytning til Kronprinsesse Märthas fødselsdag 28. mars. Reviderte statutter ble fastsatt av H.M. Kong Harald V den 25. mars 2003.

Fondets styre ledes av Prinsesse Astrid fru Ferner. I styret sitter for øvrig hoffsjef Rolf Trolle Andersen, hoffmarskalk Gunerius Flakstad og biskop emeritus Sigurd Osberg. Kansellisjef Egil Vindorum er fondets daglige leder. Styret avholdt sitt årlige møte 14. mars 2005 for fastsettelse av bidrag. Det var innkommet i alt 458 søknader, og det ble gitt bidrag til 285 søkere med totalt kr. 1 555 000,-. Det største bidraget var på kr 25 000,- mens standardbidraget ble satt til kr 5 000,-. Det ble videre bevilget kr 20 000,- til Svenska Margaretaforsamlingen og kr 10 000,- til Asker kommune som ble sendt ut i forbindelse med julen. Samlet tildeling i 2005 var kr 1 585 000,-. Fondet er registrert med organisasjonsnummer 981 058 763 og regnskapet sendes Brønnøysundregistrene.

PRINSESSE MÄRTHAS LOUISES FOND

Prinsesse Märtha Louises Fond ble opprettet 15. september 1972 med en grunnkapital på 75 000 kroner. Avkastningen av fondets kapital skal brukes til hjelp for funksjonshemmede barn under 16 år i Norge. Tildeling fra fondet skal gå til tiltak i regi av organisasjoner og institusjoner og komme flest mulig funksjonshemmede barn til gode. Bidrag ytes normalt ikke til enkeltpersoner. Det tas sikte på å dekke behov som det ikke er en oppgave for stat og kommune å bevilge midler til. Pengene

øremerkes derfor tiltak som kan gi barn glede i deres daglige tilværelse. Det gis bare unntaksvis tildeling mer enn to år på rad.

Tildeling av midler fra fondet skjer i tilknytning til Prinsesse Märtha Louises fødselsdag 22. september. Reviderte statutter ble fastsatt av H.M. Dronning Sonja den 3. april 2003. Fondets styre ledes av Prinsesse Märtha Louise. De øvrige styremedlemmer er advokat Kristine E. S. Ryssdal, forbundsleder Karin Marie Liabø og rådgiver Ole Jacob Sunde. Kansellisjef Egil Vindorum er fondets daglige leder. Fondet har en rådgivende komité bestående av fylkeslege/seniorrådgiver Anders Smith og avdelingsdirektør Finn Aasheim. Styret avholdt sitt årsmøte 25. mai 2005 og fordelingsmøte den 5. september 2005 for bidrag. Det var innkommet i alt 39 søknader og det ble gitt bidrag til 28 søkere. Det største bidraget var på 40 000,-. Samlet tildeling i 2005 var kr 525 534,-. Fondet er registrert i Brønnøysundregistrene med organisasjonsnummer 938 431 833.

KRONPRINSPARETS HUMANITÆRE FOND

Kronprinsparets Humanitære Fond ble opprettet 25. august 2001 av DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen. Avkastningen av fondets kapital skal benyttes til støtte av nasjonale og internasjonale frivillige humanitære prosjekter. Slik støtte tildeles etter nærmere retningslinjer fastsatt av stifterne i samarbeid med fondets styre. Deler av eller hele avkastningen av fondets kapital i et kalenderår kan utdeles i henhold til styrets beslutning. Tildeling av midler skjer på Kronprinsparets bryllupsdag, 25. august. Fondets styre oppnevnes av DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen. Direktør Tove Strand er styreleder. I tillegg sitter biskop emeritus Gunnar Stålsett, forsker Henrik Syse, forsker Dan Banik og stabssjef Gry Mølleskog i styret. Protokollrådgiver Anders Flågen er fondets sekretær.

Kronprinsparets Humanitære Fond har et fagråd som er oppnevnt for å identifisere støtteverdige prosjekter i tråd med fondets statutter og retningslinjer. Fagrådet består av direktør Malin Stensønes, Norges Rederiforbund, professor dr. med. Rigmor Austgulen, NTNU, cand. polit. Anne Kristin Sydnes og seksjonsleder Øystein Gudim, LO. Fagrådet tar i mot innspill og idéer til prosjekter som kan vurderes for støtte fra Kronprinsparets Humanitære Fond. Utover dette kan det ikke søkes om bidrag fra fondet. I 2005 ga fondet støtte til Right to Plays sport- og helseprosjekt i Uganda. Right to Play (RTP) er en organisasjon som ledes av Johann Olav Koss, med hovedkontor i Canada. Formålet med RTP er å fremme barnas og samfunnets utvikling gjennom idrett og lek ved å fremme en sunn livsstil. Lek og idrett skal gi utviklings- og helsegevinst for barna. Inkludert i RTPs prosjekt er også tiltak for vaksinerings, og forebygging av HIV/AIDS og annen sykdom. Sosial mobilisering brukes for å fremme disse målsettingene. Etterspørselen etter støtte fra RTP er økende, og ekstra tilskudd fra Kronprinsparets fond vil kunne skaffe mer utstyr, sikre videre opplæring av trenere og dekke reisekostnader og opphold for disse. Tildelingen var kr 360 000,-

I 2006 vil arbeidet med fondet bli intensivert i forbindelse med markering av Kronprinsparets 5-års bryllupsdag. Fondet er registrert med organisasjonsnummeret 984 429 657 og regnskapet sendes Brønnøysundregistrene.

DD.KK.HH. Kronprinsesse Mette-Marit og Kronprinsesse Victoria av Sverige besøkte utstillingen på Oscarshall slott sammen med DD.MM. Dronning Silvia av Sverige og Dronning Sonja.

ÅPENT SLOTT

Slottets kulturformidling Åpent Slott ble formelt opprettet 1. januar 2002. Åpent Slott skal organisere omvisninger for publikum på de statlige Kongelige eiendommer og drift av museumsbutikk, samt være arrangør/medarrangør av diverse kulturaktiviteter. Åpent Slott er organisert som et selvstendig økonomisk og administrativt foretak, som skal skaffe driftsmidler gjennom salg av billetter og souvenirer. Et eventuelt overskudd skal føres tilbake til virksomheten. Daglig leder, kultursjef Maisen Bonnevie, rapporterer til et styre som i 2005 har bestått av hoffsjef Rolf Trolle Andersen, hoffmarskalk Arne Omholt, informasjonssjef Astrid Versto (fra 18. april 2005) og seniorrådgiver Nasjonalmuseet for kunst, Anniken Thue. H.M. Dronningen er honorær styreformann i Åpent Slott. Det er i 2005 avholdt fire styremøter. Åpent Slott har tre fast ansatte. I publikumssesongen 2005 har det vært engasjert 15 omvisere på Slottet og fem omvisere på Oscarshall slott. Omvisningssesongen på Det Kongelige Slott varte fra 25. juni til 15. august. På Oscarshall slott holdt man åpent fra 6. juni til 4. september. 28 685 personer besøkte Slottet, og 4 128 besøkte Oscarshall slott.

UTSTILLINGER

I forbindelse med Hundreårsmarkeringen av unionsoppløsningen med Sverige, arrangerte Åpent Slott to utstillinger. På Oscarshall slott fikk publikum se «Kong Oscar II og Dronning Sofie, unionens siste Kongepar». H.M. Dronningen forestod den offisielle åpningen lørdag 4. juni. Utstillingen var et resultat av et to år langt samarbeid mellom Livrustkammaren i Stockholm, Maihaugen på Lillehammer og Åpent Slott om utstillingsprosjektet «Broderfolkenes Vel». Dronning Sofies norske og svenske kroningskjoler var hovedattraksjonene i utstillingen. Det Kongelige Hoff, Norsk Folkemuseum og Nasjonalmuseet for kunst - Kunstindustrimuseet samarbeidet om konserveringen av den norske kroningskjolen. Under det offisielle besøket fra Sverige i juni besøkte de svenske og norske Kongefamiliene utstillingen på Oscarshall slott.

MAISEN BONNEVIE
KULTURSJEF

På Det Kongelige Slott ble det vist en utstilling i Store spisesal med minner fra Kong Haakon, Dronning Maud og Kronprins Olavs første tid i Norge. I tillegg til innlånte gjenstander fra Nasjonalmuseet for kunst - Kunstindustrimuseet, Forsvarsmuseet, Skimuseet og Norsk Teknisk Museum, ble også klenodier i Slottets eie vist frem for publikum. Dronning Mauds gallakjole og Kronprins Olavs barnevogn vakte spesielt stor interesse hos de besøkende. I forkant av begge utstillinger ble det arrangert egne omvisninger for pressen.

KONSERTER

Fredag 3. juni var Åpent Slott vertskap ved to konserter for publikum i Slottskapellet i forbindelse med «Kulturnatt Oslo». Organist Magne Draagen og fiolinist Ingrid Aasen Godøy fremførte religiøs folkemusikk.

I samarbeid med Oslo Kammermusikk Festival ble det i august avholdt to konserter i Slottskapellet og to konserter på Oscarshall slott. Søndag 21. august ankom publikum Oscarshall etter først å ha vært til stede ved en konsert i Slottskirken på Akershus slott og seilskutetur med lunsj på fjorden.

I forbindelse med 10-årsjubileet for Dronning Sonja Internasjonale Musikkonkurranse, ble det arrangert jubileumskonsert i Slottets Store festsal onsdag 24. august. Tidligere vinnere og Kringkastingsorkesteret opptrådte. 250 personer overvar konserten, som ble sendt i NRK-TV. Åpent Slott hadde hovedansvar for gjennomføringen av konserten i samarbeid med kabinetssekretariatet, informasjonsavdelingen og eiendomsavdelingen.

Åpent Slott er ansvarlig for omvisninger ved medaljemottakelsene på Slottet. I 2005 har det vært arrangert syv mottakelser. I tillegg til dette, bistår Åpent Slott Det Kongelige Hoff med omvisninger for spesielt inviterte personer gjennom hele året. Under Slottsballet 27. november ble noen av de mest spektakulære offisielle gavene Kongefamilien har mottatt mellom 1905 og 2005, vist frem. Oppgaven med å stille ut, dokumentere og formidle kunnskap om gjenstandene ble ivaretatt av Åpent Slott i samarbeid med seksjon for kunst.

HELSE-MILJØ-SIKKERHET

Arbeidet med Helse, Miljø og Sikkerhet (HMS) er høyt prioritert ved Det Kongelige Hoff. Ledere, verneombud og AMU-medlemmer har gjennomgått grunnopplæring i arbeidsmiljø. Personalseksjonen står for det løpende samarbeid med vernetjenesten og koordinerer HMS-arbeidet i virksomheten. Alle avdelinger har gjennomført HMS-møter. Basert på rapportene fra disse møtene er det utarbeidet handlingsplaner for HMS-arbeidet. I 2005 ble det også gjennomført en arbeidsmiljøundersøkelse i nært samarbeid med bedriftshelsetjenesten. Resultatene av denne undersøkelsen vil danne grunnlag for en handlingsplan som skal følges opp i alle avdelinger og seksjoner i 2006.

Arbeidsmiljøutvalget har avholdt sju møter i løpet av året. Det Kongelige Hoff er omfattet av avtalen om inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen). I henhold til lover og forskrifter fører Det Kongelige Hoff oversikt over sykefravær blant de ansatte og vier sykefraværet stor oppmerksomhet. I 2005 var det totale sykefravær 5,2 %. Hovedtyngden av de ansatte har fast daglig arbeidstid. Ca 14 % av de fast ansatte arbeider i turnus.

LIKESTILLING

Det Kongelige Hoff har en total kvinneandel på 56 %. Av åtte toppledere er det tre kvinner, mens kvinneandelen blant mellomlederne er 68 %. Ved rekruttering til ledige stillinger som er dominert av det ene kjønn, fokuseres det i ansettelsesprosessen på å prioritere det underrepresenterte kjønn når kvalifikasjonene ellers er sammenliknbare. Det er ingen signifikante lønnsforskjeller mellom kjønnene. Av de 14 prosent fast ansatte som arbeider i turnus, er 90 % menn.

ÅRSREGNSKAP FOR DEN KONGELIGE CIVILLISTE

RESULTATREGNSKAP	NOTE	2005	2004
INNTEKTER			
Overføring post 50	2	110 333 000	111 545 000
Leieinntekter	3	218 031	228 197
Administrasjonsgodtgjørelse	4	251 000	321 500
Refusjonsinntekter	5	658 161	1 580 410
Andre inntekter			111 213
Sum		111 460 192	113 786 320
KOSTNADER			
Lønnskostnader	6	63 493 102	55 743 771
Anskaffelser og rehabilitering	7	4 985 353	4 503 966
Driftskostnader	8	21 574 760	17 576 549
Prosjekter	9	25 313 576	27 240 488
Sum		115 366 790	105 064 774
Driftsresultat		-3 906 598	8 721 546
Finansinntekter	10	717 588	510 071
Årsresultat	1	-3 189 010	9 231 617
OVERFØRINGER			
Overført fra/til prosjektavsetninger	9,11	-858 610	7 733 722
Overført fra/til andre avsetninger	11	-2 330 400	1 497 895
Sum		-3 189 010	9 231 617

BALANSE PR. 31. DESEMBER	NOTE	2005	2004
EIENDELER			
Omløpsmidler			
Fordringer			
Personallån		11 500	20 500
Forskuttede driftskostnader		790 544	1 309 541
Sum		802 044	1 330 041
Kontanter og bankinnskudd			
Kassebeholdning		7 206	4 791
Bankinnskudd drift		28 995 673	28 309 438
Bankinnskudd skattetrekk		2 576 453	2 452 261
Sum		31 579 332	30 766 490
Sum omløpsmidler			
		32 381 376	32 096 531
Sum eiendeler			
		32 381 376	32 096 531
AVSETNINGER OG KORTSIKTIG GJELD			
Avsetninger			
Avsetning til prosjekter under utførelse	9,11	8 177 000	9 035 610
Andre avsetninger	11	5 388 227	7 718 627
Sum		13 565 227	16 754 237
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		8 719 905	6 123 858
Skyldige offentlige avgifter		4 646 522	4 272 664
Skyldige pensjonsforpliktelser		434 322	473 664
Skyldige feriepenger		5 015 400	4 472 108
Sum		18 816 149	15 342 294
Sum avsetninger og kortsiktig gjeld			
		32 381 376	32 096 531

Oslo, 31. desember 2005 / 6. mars 2006

Rolf Trolle Andersen
Hoffsjef

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET FOR DEN KONGELIGE CIVILLISTE

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Økonomireglementet for Det Kongelige Hoff, som ble fastsatt ved H.K.H. Kronprinsregentens resolusjon 05.07.02, gjeldende fra 01.01.02, er i tillegg benyttet som grunnlag for utarbeidelse av regnskapet og noter.

HOVEDREGEL FOR VURDERING OG KLASSIFISERING AV EIENDELER OG GJELD: Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

ANLEGGSMIDLER: Det Kongelige Hoffs innkjøp av varige driftsmidler som IKT-utstyr, kontormaskiner, inventar, biler samt rehabilitering av statlig eiendomsmasse kostnadsføres i resultatregnskapet. Anskaffelser anses forbrukt i regnskapsåret fordi de har kort økonomisk levetid eller gjelder Statens eiendommer. Se spesifikasjoner i note 7 om kostnadsførte anskaffelser og rehabilitering.

PERIODISERINGSREGLER: Regnskapet bygger på det grunnleggende prinsippet om sammenstilling. Alle kostnader belastes etter hvert som de påløper. Ved årsslutt foretas avsetning for påløpte kostnader basert på den kunnskap man har ved avslutning av regnskapet.

FORDRINGER: Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

KONTANTER OG BANKINNSKUDD: Bankinnskudd, kontanter og lignende inkluderer kontanter og bankinnskudd med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

PENSJONER: Pensjonsforpliktelser balanseføres ikke. Som pensjonskostnader benyttes alle innbetalinger til Statens Pensjonskasse. Skyldige pensjonsforpliktelser gjelder ikke innbetalt premie til Statens Pensjonskasse pr. 31/12.

AVSETNINGER OG ÅRSRESULTAT: I økonomireglementet fremkommer at Det Kongelige Hoff beholder disposisjonsretten til utbetalte midler dersom årsregnskapet viser et positivt resultat. I årsregnskapet kan det foretas avsetninger til fremtidig bruk. Årsresultatet for 2005 er dekket av tidligere avsetninger. Se spesifikasjoner i note 9 og 11.

NOTE 2 OVERFØRING POST 50	2005	2004
Bevilgning: St.prp.nr. 1, 2004-2005, MOD programområde 00 kap. 1, post 50	103 633 000	
Bevilgning: Innst. S. nr. 240, 2004-2005, MOD, programområde 00 kap. 1, post 50	6 700 000	
Sum	110 333 000	111 545 000

NOTE 3 LEIEINNTEKTER

Leieinntekter for personalboliger Det Kgl. Slott	218 031	228 197

NOTE 4 ADMINISTRASJONSGODTGJØRELSE

Administrasjonsgodtgjørelse gjelder for regnskaps og personalforvaltningstjenester som ytes til DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens stab, Åpent Slott, Prinsessens sekretariat, Skaugum Gård og de Kongelige Fond.	251 000	321 500

NOTE 5 REFUSJONSINNTEKTER

Refusjonsinntekter gjelder refusjon for varer og tjenester ytt til Kronprinsparet, Prinsessen og Den Kongelige Politieskorte	658 161	1 580 410

NOTE 6 LØNNSKOSTNADER

Lønn og feriepenger	47 375 291	43 967 801
Pensjonskostnader	5 658 096	3 469 749
Arbeidsgiveravgift	7 257 177	5 276 122
Andre personalkostnader	3 202 538	3 030 099
Sum	63 493 102	55 743 771

Lønn til hoffsjefen er utgiftsført med kr 968 579 og annen godtgjørelse med kr 193 200. Gjennomsnittlig antall ansatte er 127.

NOTE 7 ANSKAFFELSER OG REHABILITERING	2005	2004
Anskaffelser biler	1 461 317	1 480 490
Anskaffelser maskiner	106 637	79 610
Anskaffelser IKT-utstyr	2 128 167	887 511
Anskaffelser inventar og verktøy	1 235 654	1 545 753
Rehabilitering av statlig eiendomsmasse	53 577	510 602
Sum	4 985 353	4 503 966

NOTE 8 DRIFTSKOSTNADER

Arrangementer og offisielle kostnader, inkl. reiser, ekskl. forpleining	1 338 955	828 918
Forpleining (i tilknytning til arrangementer, kantinedrift etc.)	1 403 384	1 145 130
Reisekostnader for Det Kongelige Hoff	673 042	785 283
Drift og vedlikehold av bilparken	1 197 848	1 297 091
Renhold og annen husholdsdrift	810 093	835 243
Park- og gartneridrift samt vedlikehold av parker og gartneri	1 451 803	1 028 428
Elektrisitet og fyringsolje	3 120 459	1 847 323
Offentlige avgifter	691 597	666 392
Reparasjoner og vedlikehold av bygninger	1 344 121	1 631 792
Driftskostnader tekniske anlegg, alarmer mv.	891 460	613 963
Service-, leie- og lisensavtaler vedr. kontormaskiner, edb, tv etc.	1 789 009	1 361 729
Informasjonskostnader	537 680	447 739
Telefon, mobiltelefon, porto	1 040 018	975 435
Kontorrekvisita, trykking/kopiering, film/fotografering, aviser/trykksaker/bøker	889 583	921 158
Honorarer	565 774	576 421
Konsulenttjenester	1 545 096	1 457 046
Forsikringer	779 085	715 552
Diverse kostnader	588 308	52 445
Kongepokaler	149 207	115 696
St. Olavs Orden og andre ordener/medaljer	768 239	273 765
Sum	21 574 760	17 576 549

Honorar til revisor er utgiftsført med kr 150 000 for ordinær revisjon og kr 23 250 for annen regnskapsmessig bistand.

NOTE 9 PROSJEKTER

Rehabiliterings- og utviklingsoppgaver knyttet til utearealer, bygninger, inventar og utstyr, teknologi, og organisasjon/personal utføres som såkalte rammeprosjekter. I 2005 var det budsjettert med 22,7 mill. kroner til slike formål. I tillegg har Sikkerhetsprosjektet pågått innenfor egen budsjettramme.

RESULTATFØRTE PROSJEKTKOSTNADER

Anskaffelse maskiner		21 995
Anskaffelse IKT-utstyr og kontormaskiner	1 269 473	581 000
Anskaffelse inventar	1 314 567	1 956 959
Rehabilitering bygninger	11 741 424	10 426 013
Rehabilitering utearealer	2 925 417	5 526 617
Håndverkstjenester	322 685	129 183
Service, reparasjon og tekniske kostnader	951 191	4 722 831
Arkitekt og byggeledelse	575 812	812 072
Konsulenttjenester	5 835 786	2 800 348
Kurs/kompetanseheving	377 220	263 470
Sum	25 313 576	27 240 488

Totale prosjektmidler	36 700 000	34 841 000
Resultatførte prosjektkostnader	-25 313 576	-27 240 488
Brutto prosjektmidler til overføring	11 386 424	7 600 512
Avregnet mot drift for samlet over-/underforbruk, avsluttede prosjekter	678 803	133 210
Prosjektmidler som overføres til neste år for videreføring	12 065 227	7 733 722

NOTE 10 FINANSINNTEKTER	2005	2004
Renteinntekter	770 755	568 543
Bankkostnader	-53 168	-58 472
Sum	717 588	510 071

NOTE 11 AVSETNINGER		
Avsetning til prosjekter under utførelse		
Inngående balanse	9 035 610	
Overført ved resultatdisponering	-858 610	
Sum	8 177 000	9 035 610

Avsetning til rammeprosjekter		
Inngående balanse	5 218 627	
Overført ved resultatdisponering	-1 330 400	
Sum	3 888 227	5 218 627

ANDRE AVSETNINGER		
Avsetning til bil-anskaffelser		
Inngående balanse	1 000 000	
Overført ved resultatdisponering	500 000	
Sum	1 500 000	1 000 000

Avsetning til jubileene 2005/2006		
Inngående balanse	1 500 000	
Overført ved resultatdisponering	-1 500 000	
Sum	0	1 500 000

Sum andre avsetninger	1 500 000	2 500 000

Sum avsetninger	13 565 227	16 754 237

ÅRSREGNSKAP FOR DD.KK.HH. KRONPRINSEN OG KRONPRINSESENS STAB

RESULTATREGNSKAP	NOTE	2005	2004
INNTEKTER			
Overføring post 50	2	10 367 000	10 044 000
Sum		10 367 000	10 044 000
KOSTNADER			
Lønnskostnader	3	5 151 888	2 270 478
Anskaffelser	4	1 180 847	2 166 500
Driftskostnader	5	4 472 950	4 606 174
Sum		10 805 685	9 043 152
Driftsresultat		-438 685	1 000 848
Finansinntekter	6	90 595	82 840
Årsresultat	1	-348 090	1 083 688
Overføringer	8		
Overført fra/til driftsavsetning		-348 090	283 688
Avsetning til anskaffelser			800 000
Sum		-348 090	1 083 688

BALANSE PR. 31. DESEMBER	NOTE	2005	2004
EIENDELER			
Omløpsmidler			
Fordringer			
Forskutterte kostnader		31 769	5 732
Andre fordringer	7	66 731	227 068
Sum		98 500	232 800
Bankinnskudd			
Bankinnskudd drift		3 979 300	3 715 264
Bankinnskudd skattetrekk		232 561	161 268
Sum		4 211 861	3 876 532
Sum omløpsmidler		4 310 360	4 109 332
Sum eiendeler		4 310 360	4 109 332
AVSETNINGER OG KORTSIKTIG GJELD			
Avsetninger	8		
Avsetning til drift		439 469	787 558
Avsetning til anskaffelser		2 600 000	2 600 000
Sum		3 039 469	3 387 558
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		378 569	244 710
Skyldige offentlige avgifter		417 323	263 687
Skyldige pensjonsforpliktelser		38 724	16 636
Skyldige feriepenger		436 275	196 741
Sum		1 270 891	721 774
Sum avsetninger og kortsiktig gjeld		4 310 360	4 109 332

Oslo, 31. desember 2005 / 6. mars 2006

Rolf Trolle Andersen
Hoffsjef

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET FOR DD.KK.HH. KRONPRINSEN OG KRONPRINSESENS STAB

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Økonomireglementet for Det Kongelige Hoff, som ble fastsatt ved H.K.H. Kronprinsregentens resolusjon 05.07.02, gjeldende fra 01.01.02, er i tillegg benyttet som grunnlag for utarbeidelse av regnskapet og noter.

HOVEDREGEL FOR VURDERING OG KLASSIFISERING AV EIENDELER OG GJELD:

Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

ANLEGGSMIDLER: DD.KK.HH Kronprinsen og Kronprinsessens stabs innkjøp av varige driftsmidler som IKT-utstyr, kontor-maskiner, inventar og biler kostnadsføres i resultatregnskapet. Anskaffelser anses forbrukt i regnskapsåret fordi de har kort økono-misk levetid. Se spesifikasjoner i note 4 om kostnadsførte anskaffelser.

PERIODISERINGSREGLER: Regnskapet bygger på det grunnleggende prinsippet om sammenstilling. Alle kostnader belastes etter hvert som de påløper. Ved årsslutt foretas avsetning for påløpte kostnader basert på den kunnskap man har ved avslutning av regnskapet.

FORDRINGER: Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

BANKINNSKUDD, KONTANTER: Bankinnskudd, kontanter og lignende inkluderer kontanter og bankinnskudd med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

PENSJONER: Pensjonsforpliktelser balanseføres ikke. Som pensjonskostnader benyttes alle innbetalinger til Statens Pensjonskasse. Skyldige pensjonsforpliktelser gjelder ikke innbetalt premie til Statens Pensjonskasse pr. 31/12.

ÅRSRESULTAT OG AVSETNING: I økonomireglementet fremkommer at DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens stab beholder disposisjonsretten til utbetalte midler dersom årsregnskapet viser et positivt resultat. I årsregnskapet kan det foretas avset-ninger til fremtidig bruk. Årsresultatet for 2005 er dekket av tidligere avsetninger. Se spesifikasjoner i note 8.

NOTE 2 OVERFØRING POST 50	2005	2004
Bevilgning: St.prp.nr. 1, 2004-2005, MOD programområde 00 kap. 2, post 50	10 367 000	10 044 000
Sum	10 367 000	10 044 000

NOTE 3 LØNSKOSTNADER		
Lønn og feriepenger	4 051 114	1 836 256
Arbeidsgiveravgift	624 670	252 241
Pensjonskostnader	345 610	123 789
Andre personalkostnader	130 494	58 192
Sum	5 151 888	2 270 478

Gjennomsnittlig antall ansatte er 8.

NOTE 4 ANSKAFFELSER		
Anskaffelser inventar	19 255	96 704
Anskaffelser bil	1 032 633	1 649 608
Anskaffelser IKT-utstyr	128 959	420 188
Sum	1 180 847	2 166 500

NOTE 5 DRIFTSKOSTNADER	2005	2004
Arrangementer og offisielle kostnader	1 058 946	1 065 649
Reisekostnader	300 834	499 715
Bilhold	146 386	155 220
Telefon, mobiltelefon	220 538	142 395
Kontorrekvisita, trykking/kopiering, film/fotografering, aviser/trykksaker/bøker	300 554	119 194
Honorarer	25 625	19 840
Adm. godtgjørelse og refusjon til Den Kongelige Civilliste for kjøp av tjenester	752 545	1 666 040
Konsulenttjenester	1 349 236	871 460
Forsikring	164 878	
Andre driftskostnader	153 406	66 661
Sum	4 472 950	4 606 174

Honorar til revisor er utgiftsført med kr 21 250.-

NOTE 6 FINANSINNTEKTER		
Renteinntekter	92 510	84 648
Bankkostnader	-1 914	-1 808
Sum	90 596	82 840

NOTE 7 FORDRINGER		
Fordringen gjelder forskutterte kostnader for UD knyttet til offisielle reiser i utlandet og forskutterte kostnader for andre regnskapsklienter innenfor Det Kgl. Hoff	66 731	227 068

NOTE 8 AVSETNINGER		
Avsetning til drift		
Inngående balanse	787 558	
Overført ved resultatdisponering	-348 090	
Sum	439 468	787 558

Avsetning til anskaffelser	2 600 000	2 600 000
Sum avsetninger	3 039 468	3 387 558

ÅRSREGNSKAP FOR ÅPENT SLOTT

RESULTATREGNSKAP	NOTE	2005	2004
INNTEKTER			
Salgsinntekter		382 900	383 771
Billettinntekter		2 544 260	2 395 647
Andre inntekter		450 000	40 571
Sum	2	3 377 160	2 819 989
KOSTNADER			
Varekjøp		279 542	109 392
Beholdningsendring varelager		-55 475	214 480
Lønnskostnader	3	2 303 053	2 128 392
Driftskostnader	4	665 715	605 410
Sum		3 192 835	3 057 674
Driftsresultat			
		184 325	-237 685
Renteinntekter			
		13 056	14 300
Årsresultat			
		197 381	-223 385
OVERFØRINGER			
Overført til/fra egenkapital		197 381	-223 385
Sum		197 381	-223 385

BALANSE PR. 31. DESEMBER	NOTE	2005	2004
EIENDELER			
Omløpsmidler			
Varebeholdning	5	156 428	100 953
Forskutterte kostnader		2 773	2 486
Bankinnskudd drift		872 095	693 046
Bankinnskudd skattetrekk		48 656	71 421
Sum		1 079 952	867 906
Sum eiendeler			
		1 079 952	867 906
EGENKAPITAL, AVSETNING OG GJELD			
Egenkapital			
Egenkapital pr. 1/1		45 233	68 618
Overført fra avsetninger			200 000
Overført fra resultatdisponering		197 381	-223 385
Sum		242 614	45 233
Avsetning			
		6	500 000
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		101 223	90 148
Skyldig merverdiavgift		425	435
Skyldige offentlige avgifter		92 995	111 943
Skyldige pensjonsforpliktelser		29 995	21 555
Skyldige feriepenger		112 700	98 592
Sum		337 338	322 673
Sum egenkapital, avsetning og gjeld			
		1 079 952	867 906

Oslo, 31. desember 2005 / 6. mars 2006

Rolf Trolle Andersen
Hoffsjef

ORD OG UTTRYKK

Mange yrkestitler, ord og uttrykk som brukes ved Det Kongelige Hoff er historiske og har vært brukt i generasjoner. I aviser, blader og i denne årsberetning går mange av ordene og uttrykkene igjen. Ordlisten er laget for å gi leserne en forklaring på innholdet av disse tradisjonsrike betegnelse.

ADJUTANT/ADJUTANTSTAB

H.M. Kongens adjutantstab er underlagt Forsvarssjefen, men fungerer i praksis som en avdeling ved Hoffet. Ordet «adjutant» stammer fra latin og betyr «å hjelpe til». H.M. Kongen har tre adjutanter og tre overadjutanter, mens H.K.H. Kronprinsen har tre adjutanter. Disse kommer fra hver av forsvarsgrenene, Hæren, Sjøforsvaret og Luftforsvaret.

APANASJE

Den årlige ytelsen fra Stortinget til DD.MM. Kongen og Dronningen og DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens mer private utgifter, kalles apanasje. Ordet stammer fra fransk og betyr «å gi brød til».

ATTACHÉRE

Ordet attaché er opprinnelig fransk og betyr «knyttet til». Ved statsbesøk er en eller flere nordmenn som har tilknytning til gjestene og deres land attachéert de utenlandske gjester. Det vil si at de skal stå til rådighet hele tiden, være orientert og parat til å besvare alle spørsmål.

AUDIENS

Ordet stammer fra det latinske ordet «å høre», og betyr «mulighet til å bli hørt». De Kongelige mottar hvert år mange mennesker som kommer for å takke eller redegjøre for en sak eller organisasjon.

CIVILLISTEN

Den Kongelige Civilliste er Stortingets bevilgninger til drift og investeringer ved Det Kongelige Hoff. Ordet civilliste er opprinnelig engelsk. I 1689 bevilget Parlamentet Kongen et fast årlig tilskudd, mot at han, utover hoffets utgifter, også betalte lønnsutgiftene til en rekke sivile embetsmenn som var oppført på den såkalte «The Civil List».

ETIKETTE

Takt og tone, og kjennskap til mer eller mindre uskrevne regler, kalles etikette. Det omfatter også tradisjon, sunn fornuft, samt respekt for alder og plassering i samfunnet. Etikette kan også omfatte hvordan man tiltaler Kongelige og andre

viktige personer, rekkefølgen for taler der Kongelige, statsråder, ambassadører, fylkesmann etc. er til stede. Etikette har også med rang og regler for bordplassering å gjøre.

FORETREDE

Foretrede betyr å bli mottatt av en høytstående person, Konge/Fyrste. Se også audiens.

DIADEM

(Tiara på engelsk). Diadem er et pannebånd eller smykke som tegn på verdighet eller til pryd. Bruken av diadem skriver seg tilbake til midten av 1700-tallet. Det startet som et motefenomen blant fyrstinner. Blant de diadem de kongelige bærer i dag, er flere over hundre år gamle, og er gått i arv fra familie til familie. Ordet stammer fra gresk og betyr å binde fast eller feste.

GOTHA-KALENDEREN

Helt siden 1764 er det utgitt en genealogisk kalender over fyrstehusene i Europa. Utgivelsen fant sted i den tyske byen Gotha under navnet «Gothaischer Hofkalender» – siden også på fransk under navnet «Almanach de Gotha». Utgivelsene ble stanset under 2. verdenskrig, men boken er siden 1998 utgitt i ajourførte engelske utgaver.

HERALDIKK

Læren om skjoldmerker og våpenskjold kalles heraldikk. I vid forstand omfatter heraldikk også et utvidet våpen- og flaggvesen, samt visse andre offentlige høytidstegn eller kjennemerker.

HOFF

Hoffet var betegnelsen på en Konge/Fyrstes bolig, husholdning og nærstående rådgivere. I dag er Det Kongelige Hoff organisasjonen som består DD.MM. Kongen og Dronningen og DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens i utøvelsen av deres virke.

HOFFDAME

Hoffdamene oppsto ved de europeiske hoffene på 1700-tallet, som selskapsdamer for Dronninger og Prinsesser. I moderne tid

utviklet stillingen seg til å ledsage og bistå Dronninger og Prinsesser ved offisielle anledninger. En del av arbeidet besto også av planlegging og tilrettelegging. I dag er det bare Prinsesse Astrid fru Ferner som har hoffdame.

HOFFMARSKALK

Hoffmarskalken er Det Kongelige Hoffs økonomi- og administrasjonssjef.

HOFFSJEF

Hoffsjefen er øverste leder og juridisk person for Det Kongelige Hoff.

HØYTIDELIG AUDIENS

H.M. Kongen mottar nye ambassadører fra fremmede land som skal representere sitt land i Norge, i Høytidelig audiens. Den nye ambassadøren blir hentet i en av H.M. Kongens biler og kjørt til Slottet. Garden paraderer og H.M. Kongen tar i mot i gal-lauiform. Når ambassadøren har levert sitt introduksjonsbrev (akkreditiver) til H.M. Kongen, kan vedkommende begynne å fungere som ambassadør i Norge.

KABINETTSSEKRETÆR

Kabinettssekretæren leder kabinettssekretariatet som er ansvarlig for DD.MM. Kongen og Dronningens program, protokoll, heraldikk og sekretariatsfunksjoner ved Det Kongelige Hoff. Kabinettssekretariatet har ansvaret for Kongeparets korrespondanse.

KAMMERHERRE/KAMMERDAME

Tittelen kammerherre stammer opprinnelig fra eneveldet og ble tildelt høyt betrodd menn som gjorde tjeneste ved Hoffet og som vartet opp Kongen. Derfor fikk de nøkkel (kammernøkkel) til Kongens mest betrodd værelser. Kammerherre/kammerdame har også oppgaver av seremoniell art. I moderne tid er kammerherre/kammerdame tittel på betrodd rådgiver for H.M. Kongen og hoffsjefen. Det er for tiden ingen tjenestegjørende kammerherre/kammerdame ved Det Kongelige Hoff.

KAMMERTJENER

Personlig tjener for Kongefamiliens medlemmer. Kammertjeneren sørger

for at de Kongeliges garderober er i orden foran store arrangement og offisielle reiser i Norge og utenlands. Kammertjenerne hjelper også til med andre gjøremål ved Det Kongelige Hushold.

KONGEHUSET

Det Kongelige Hus omfatter DD.MM. Kongen og Dronningen, DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen, Prinsesser og Prinser med rett til bruk av forstavelen Kongelige Høyhet.

KONGEFAMILIEN

Den Kongelige Familie omfatter DD.MM. Kongen og Dronningens etterkommere som ikke regnes som del av Det Kongelige Hus. H.M. Kongens søstre regnes også som medlemmer av Kongefamilien.

LAKEI

Ordet stammer fra tysk/spansk. Lakei er livrékledd tjener hos høytstående person. På Slottet er det lakeiene som serverer ved Kongelige taffel og andre arrangementer i Kongefamiliens regi. Lakeiene bistår gjester som skal i audiens til H.M. Kongen.

LIVRÉ

Uniformen som benyttes av lakeier og leietjenere heter livré. Ordet stammer fra fransk.

MEDALJEMOTTAKELSE

Hvert år holder H.M. Kongen mottakelser på Slottet for de mange som har fått Kongens Fortjenstmedalje. Hver medalje-mottaker kan ha med seg en ledsager på mottakelsen.

ORDEN

Ordensvesen finner man i de fleste av verdens nasjoner og utdelingen av ordener benyttes som middel for et statsoverhode til å belønne landsmenn og utlendinger for innsatser til samfunnets beste. Ordensbåndet markerer den fineste graden av en orden. For å komplettere ordens-vesenet har man i mange år delt ut medaljer. I motsetning til ordenene, som ofte har en korsform, er medaljene runde. På framsiden (avers) har de som regel et bilde i relieff og på baksiden (revers) en tekst som angir medaljens formål og innehaverens navn. I tillegg til fortjenstmedaljer har det siden 1818 vært tradisjon at de norske Kongene har innstiftet minnemedaljer ved særskilte merkedager i Kongehuset.

OVERHOFFMESTERINNE

Overhoffmesterinnen er «visevertinne» ved Det Kongelige Hoff. Oppgavene består i å avlaste og hjelpe H.M. Dronningen ved offisielle arrangement, og ivareta vertinne-pliktene i offisiell seremoniell- og selskaplig sammenheng der Kongefamiliens kvinnelige medlemmer er forhindret fra å være tilstede. Overhoffmesterinnen ved Det Kongelige Hoff har for tiden tjenestefri.

PORRETETNÅL

Etter gammel tradisjon kan monarken skjenke sin hustru, dotre, svigerdotre og nære kvinnelige medarbeidere et spesielt hederstegn – et brystportrett. Dette regnes som egen Kongelige Husorden for damer. Ordenen kalles opp etter monarken som er avbildet. Den første dansk-norske dronning som er avbildet med sin Kongelige gemals brystportrett var Dronning Anna Sophie, gift med Kong Frederik IV. Dronning Sonja har Kong Olavs portrettnål og H.M. Kong Haralds portrettnål. Brystportrettet omkranses av en diamantramme, hengende i en sløyfe. De norske portrettnålene har sløyfe i St. Olavs Ordens bånd og bæres på venstre side.

PROTOKOLL

Samlebetegnelse for skrevne og uskrevne regler angående former og seremoniell i det offentlige liv. Protokoll stammer opprinnelig fra gresk. Se også etikette.

RANG

Offisielle verdighetsgrader som er knyttet til bestemte stillinger i samfunnet og/eller bestemte samfunnsgrupper, betegnes som rang. Så lenge rangordningen ligger fast, blir det ikke problem med bordplasseringen ved store Kongelige middager. Bordplasseringen skjer etter rang.

REGALIER

Riksregaliene er rikets symboler på Kongens makt og verdighet. Ordet regale stammer fra latin og betyr «Kongelig», «som hører til en Konge» eller «verdig for en Konge». Regalienes viktigste funksjon var knyttet til kroningene og salvingene der de inngikk som synlige symbol i de seremonier der Kongen mottok den «guddommelige innvielse». De norske Riksregaliene oppbevares i Nidarosdomen i Trondheim og ble sist brukt ved signingen av DD.MM. Kongen og Dronningen i 1991.

SEREMONIELL

De foreskrevne former for gjennomføring av en formell handling eller seremoni.

STATSBESØK

Besøk av et statsoverhode hos et annet statsoverhode, kalles enten statsbesøk eller offisielt besøk. Statsbesøk til Norge preges av mer seremoniell enn ved et offisielt besøk, blant annet blir det gjestende landets statsoverhode tatt i mot av Kongeparet ved en spesiell seremoni på Slottsplassen.

SLOTTSFORVALTER

Ansvarer for den bygningsmessige drift og vedlikehold på Slottet ligger hos slottsforvalteren. Etter sammenslåingen av Slottsforvaltningen og Det Kongelige Hoff 1. januar 2002, er slottsforvalteren leder av Det Kongelige Hoff's eiendomsavdeling.

SLOTTSKNEKT

Knektene er resepsjonsvakter på Slottet. Fra gammelt av var en knekt en person som vokter en høytstående person. Slottsknektene tar i mot gjester som kommer til Det Kongelige Slott.

SLOTTSORDONNANS

Ordonnans er en militær person som har som oppgave å bringe ordrer og utføre visse tjenestefunksjoner. H.M. Kongens Garde utfører ordonnanstjenesten ved Slottet.

SØLVKAMMERBETJENT

Ansvarer for tilsyn og ettersyn med Slottets sølvtøy ligger hos sølvkammerbetjenten.

TAFFEL

Ordet stammer fra tysk, og betyr fornemt måltid – særlig ved fyrsters Hoff.

TAFFELBETJENT

Taffelbetjenten har ansvaret for at bordene ved arrangementer er dekket og har også ansvar for tilsyn og ettersyn med porselen og glass.

MTGHTF AN
Det Kongelige Hoff www.kongehuset.no
April 2006 ISBN 82-8106-009-3
Gina Rose Design Trykke RK Grafisk
FOTO
Aftenposten, side 63. Ørn E. Borgen, Scanpix, side 13 (Holmenkollen). Claudio Bresciani, Scanpix, side 22. Jon Eeg, Scanpix, side 8, 12 (Mottagelse, Hellas Ambassador). Jarl Fr. Erichsen, Scanpix/Pool, side 53. Knut Falch, Scanpix, side 9, 11 (Malawi), 27 og 56. Sven Gj. Gjeruldsen, side 31. Marii Hommedal, Scanpix, side 10 (Streifløypa, Hardanger), 17 (Fjaler) og 26 (Festspillene i Bergen). Heiko Junge, Scanpix, side 10 (Det Kongelige Teater i København), 14 og 18 (København). Gorm Kallestad, Scanpix, side 16 (Stiklestad) og 21. Henning Labrå, side 38-50 (Medaljer). Bjørn Erik Rygg Lundø, Scanpix, side 25 (H.K.H. Kronprinsessen). Jo Michael, side 26 (Familiebilde). Petter T. Moshus, side 57. Hakon Mosvold Larsen, Scanpix, side 3 og 11 (Asker). Terje Mortensen, VG, Scanpix/Pool, side 13, (40664-Arctic konsert). Kristine Nyborg, Scanpix, side 17 (Washington DC). Nina Rangoy, Scanpix, side 24. Tor Richardsen, Scanpix/Pool, side 5 og 37. Bjørn Sigurdson, Scanpix, side 6, 10 (London), 12 (Medalje-mottakelse), 13 (Oslo Domkirke), 18 (Buckingham Palace), 19, 20, 25 (DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen), 28 (London), 29, 32, 33, 34, 35, 51 og 52. UNDP, Scanpix, side 26 (Sierra Leone). Erlend Aas, Scanpix/Pool, side 16 (Kongeskipet Norge), 26 (Husebyleiren) og 72. Lise Åserud, Scanpix, side 15 (Bilkortesje), 30 og 54.